

2026

TRANSCRIPTIE AFSCHEID RAAD 31 MAART

vergadering – 31-03-2026

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 31 maart 2026 om 15:00 uur.

Voorzitter: Sharon Dijksma

Aanwezig zijn de leden: Maarten Koning (D66), Ruben Snijder (Student & Starter), Rachel Heijne (GroenLinks-PvdA), Berdien van der Wilt (D66), Titus Stam (PvdA), Linda Bode (Volt), Mariam Al-Saqaff (VVD), Cees Bos (Stadsbelang Utrecht), Ingeborg Hornsveld (GroenLinks-PvdA), Achraf Aït Daoua (D66), Louise de Vries (Partij voor de Dieren), Pepijn Zwanenberg (LINK), Kirsten Alblas (ChristenUnie), Victor Paalman (Horizon), Marijn de Pagter (VVD), Hans Geleijns (D66), Julia Kleinrensink (GroenLinks-PvdA), Fred Dekkers (GroenLinks-PvdA), Bina Chirino (ChristenUnie), Nadia Stylianou (D66), Ruud Maas (Volt), Maartje Vermeulen (GroenLinks-PvdA), Margreet Ramaker (VVD), Hessel Stellinga (CDA)

Afwezig is het lid: x

Aanwezig zijn de wethouders: Eelco Eerenberg

Griffier: Miguel Israel

Opening van de vergadering.

Sharon Dijksma (Voorzitter) [00:23:28]:

Goedemiddag allemaal. Welkom bij deze buitengewone raadsvergadering waar we afscheid nemen van de vertrekkende raadsleden. En een speciaal welkom aan de familie en de vrienden en natuurlijk ook aan de mensen die meekijken via de livestream. Ik neem u even mee door de orde van deze vergadering. Want we hebben ervoor gekozen om de raadzaal niet helemaal vol te plaatsen met alle gasten. Maar de gasten te verdelen over

de raadzaal en de grote trouwzaal. En het afscheid gaat zo meteen plaatsvinden op volgorde van hoe lang een raadslid in de gemeenteraad heeft gezeten. En wij zorgen er dus voor dat uw gasten ook in de raad zal aanwezig zijn wanneer er afscheid van u wordt genomen. Dus geen zorgen, dat is geregeld. En dat betekent dat we ongeveer op de helft van alle toespraken gaan we even schorsen en dan kunnen de gasten van de raadsleden waarvan we al afscheid hebben genomen de raad zal verlaten en de gasten van de raad zal waar we nog geen afscheid van hebben genomen die komen dan de raad binnen en dan kunnen ze ondertussen even wachten in de grote trouwzaal want we hebben natuurlijk daarna ook nog een receptie. Dit is volgens mij allemaal glashelder. Dan moeten we eerst nog even één ander ding doen. En dat is namelijk ruimte bieden aan de commissie van de geloofsbrieven. Want voordat we met het echte ceremoniële deel beginnen, geef ik graag het woord aan de voorzitter van de commissie van de geloofsbrieven, Berdien van der Wilt. Mevrouw Van der Wilt, aan u het woord.

Berdien van der Wilt (D66) [00:25:19]:

Dank voorzitter en wat een eer om hier het spits te mogen afbijten. Samen met de raadsleden Marijn de Pagter en Ruud Maas heb ik onderzoek gedaan naar de geloofsbrieven van de volgende op 26 maart benoemd verklaarde leden van... Dit staat er echt zo in. Ja, dat is... Ja, goed. In ieder geval de volgende leden van de gemeenteraad. En nu moet u natuurlijk allemaal goed volgen. Karin Akkers, Hester Assen, Jelmer Becker, Derk van Bergen, Robert Biever, Nina Bodnárová, Leon Boelens, David Bosch, Job van den Broek, Marjolein de Bruijn, Fred Claasen, Venita Dada-Antonij, Melody Deldjou Fard, Melissa Diele, Gert Dijkstra, Mahaar Fattal, Yvonne Hessel, Maarten van Heuven, Gertjan te Hoonte, Bram Janmaat, Mathijs Kleij, Dustin Kolleman, Lisa Kuijs, Romi LEEVER, Leroy Lucas, Tess Meerding, Richard Nijhoff, Stevie Nolten, Charlotte Passier, Ilse Raaijmakers, Mika Raterman, Lars van Rooij, Anne Sasbrink, Iskender Şimşek, Marina Slijkerman, Bert van Steeg, Mahmut Sungur, Gijs Toussaint, Floor van Twuijver, Joost Vasters, Jelle Vintges, Dirk-Jan van Vliet, Linda Voortman, Dennis van Vught en Rickh van der Zweth. En wij zijn als commissie tot de conclusie gekomen dat zij alle voldoen aan de wettelijke eisen voor het raadslidmaatschap. En ook hebben zij geen functies die onverenigbaar zijn met het raadslidmaatschap. Alle raadsleden worden geacht te handelen naar de gedragscode zoals zij zelf door de raad zijn vastgesteld. En wij adviseren daarom de raad toe om hen alle toe te laten als leden van de raad van de gemeente Utrecht. En dat mag u volgens mij allemaal dan vaststellen.

Sharon Dijkma (Voorzitter) [00:27:03]:

Want ik stel u voor om overeenkomstig het advies van de commissie te besluiten om alle 45 verkozen raadsleden toe te laten tot de gemeenteraad van Utrecht. Iedereen akkoord? Dan mag u nog een keer applaudisseren. Dank u wel. En dat betekent dat wij morgen tijdens een

ceremoniële raadsvergadering de nieuwe raadsleden gaan beëdigen. Dan ga ik nu daar naartoe. En dat wordt nogal wat heen en weer lopen vandaag. Mee stappen, die ga ik wel maken.

Sharon Dijkma (voorzitter) [00:27:55]:

Leden van de raad, leden van het college. Welkom allereerst bij deze buitengewone raadsvergadering waarin wij afscheid nemen van de vertrekkende raadsleden. Met een speciaal welkom nogmaals voor familieleden, vrienden en iedereen die via de livestream meekijkt. Zoals gezegd, we gaan op volgorde van vertrek afscheid nemen van u nemen. Op volgorde van hoe lang u raadslid was. En dat betekent dus dat we beginnen met het kortst zittend raadslid en dan eindigen we met de langst dienende. En wij laten u niet met lege handen gaan, want u krijgt van mij sowieso de oorkonde en een ingelijste raads-cartoon. En voor jullie ligt, misschien kan de griffier hem ook even omhoog houden, een Domzeep. En wat we daar maar willen zeggen is, Utrecht was bij jullie in goede handen. En een aantal van u krijgt zo meteen ook nog de raadspenning. En dat is een blijk van waardering voor een ieder die minimaal één termijn in de gemeenteraad heeft gezeten. En dan moet u weten dat is een soort moderne versie van de Utrechtse vroedschapspenning uit 1599. En daarop staat de Latijnse tekst Civitatis Traiectensis, oftewel erewijn van de stad Utrecht. En ooit was dat letterlijk ook wijn. Want vroeger kon je de penning inwisselen voor wijn. Dus ik hoop eigenlijk niet dat ik u met dit historische feitje op ideeën breng. En vooral dat u de raadspenning thuis ook een mooi plekje geeft. En op die andere zijde van de raadspenning, daar staat een druiventros. En dat zijn druiven die in ieder geval mij aan het denken hebben doen zetten. Want natuurlijk, je kan er van genieten, een wijntje bij het eten. Maar een niet zo'n goede wijn kan natuurlijk ook een maaltijd bederven. En zo kan het ook zijn dat volksvertegenwoordigers een wrange bijsmaak kunnen krijgen bij het uitoefenen van een hele eervolle taak. En dat gebeurt helaas steeds vaker. Misschien hebt u het ook gelezen, maar de afgelopen raadsperiode heeft 15% van de gemeenteraadsleden voortijdig de lokale politiek verlaten. Dat betekent dus dat 1 op de 7 raadsleden de rit niet uitzit. Bijvoorbeeld door ziekte. Maar steeds vaker krijgen lokale politici te maken met agressie, met bedreiging of met verbaal geweld. Toen Lot van Hooijdonk anderhalf jaar geleden afscheid nam, noemde zij wethouder zijn de mooiste hondenbaan ter wereld. Je kan heel veel voor de stad betekenen, maar de kritiek die je krijgt, die is vaak niet mals en steeds vaker ook op de persoon gericht. En helaas is Lot geen uitzondering. Anderhalf week geleden mocht ik in dit Stadhuis het congres van het katholiek vrouwendispuut openen. En dat is een organisatie die al tachtig jaar bestaat en opkomt voor vrouwen met politieke ambities. En in de speech daar noemde ik onder andere sommige van u zullen herkennen, Juliet Broersen. Zij was fractieleider en lijsttrekker van Volt in Amsterdam. En postte op haar LinkedIn pagina over de haatberichten en bedreigingen die zij dagelijks krijgt. En ik ga niet hier in deze zaal herhalen wat Juliet allemaal naar haar hoofd geslingerd krijgt. Maar je snapt dan dat sommige raadsleden het bij één periode houden. En ik maak me daar heel grote zorgen over. En tegelijkertijd heb ik ook diepe bewondering voor iedereen die deze mooie hondenbaan koestert. Dappere mensen zoals Juliet die zich niet laten wegpesten uit de politiek. Voor iedereen die energie krijgt van het raadswerk. En gelukkig zijn al die mensen nog steeds in de meerderheid. Want voor de meeste lokale politici smaken, hoop ik, de druiven nog steeds zoet. En gaan ze door, omdat ze een bijdrage willen leveren aan de samenleving en trots zijn op wat ze met hun belangrijke werk voor elkaar krijgen. En terecht zijn ze trots. Want ook in Utrecht hebben we deze raadsperiode veel bereikt. Zo betere kansen voor jeugd in hun eerste duizend

Gemeente Utrecht

dagen in het mbo de arbeidsmarkt het binnenslepen van maar liefst 600 miljoen euro voor de Merwede lijn, er zijn in de afgelopen vier jaar 10.000 woningen gebouwd en de raad heeft plannen vastgesteld voor meer dan 20.000 woningen, we hebben ons eerste burgerberaad gehad, we werden de meest competitieve regio in heel Europa, de beste fietsstad ter wereld, de opvang van kwetsbare nieuwkomers en dak- en thuislozen, daar hebben we veel aan gedaan, bewaken van de openbare orde, het hervormen van de jeugdzorg en de WMO, de schitterend gerestaureerde Domtoren, de vergroening van onze vloot, twee elektrische schepen onlangs nog, verbetering van bestaanszekerheid voor iedereen die dat echt nodig heeft en het meermaals organiseren van, mag ik het zo zeggen, nagenoeg vlekkeloze verkiezingen. Maar uitdagingen waren er ook. Want we waren amper uit het oog van de coronatornado gekropen of de volgende orkaan stak op. Meerdere orkanen zelfs. De oorlog in Oekraïne, verschuivende mondiale machtsvoorhoudingen, conflicten in het Midden-Oosten en de genocide in Gaza. Die onrust, de keuzes die in Den Haag worden gemaakt, die voelden we hier natuurlijk ook in Utrecht. De opvang van Oekraïense vluchtelingen. Moeilijke financiële ke

Sharon Dijksma (voorzitter) [00:39:14]:

We hebben afgesproken dat er kort ook iets teruggezegd mag worden.

Hans Geleijns (D66) [00:39:35]:

Ja, voorzitter, collega raadsleden, college, griffie en iedereen die luistert, of hier aanwezig of thuis. Dit is mijn laatste bijdrage als raadslid van onze mooie stad en van D66 Utrecht in deze periode. En eerlijk gezegd voelt dat een beetje gek. Want juist dit werk is me in relatief korte tijd best wel gaan bevallen. Ruim een jaar geleden liep ik hier voor het eerst binnen. Eerst als commissielid, daarna tijdelijk tijdens een zwangerschapsverlof en vanaf oktober als raadslid. In korte perioden, maar wel met heel veel energie, inhoud en nieuwe, maar ook vaak spannende ervaringen. En in mijn medespeech zei ik dat politiek draait om inhoud, om zorgvuldige keuzes en om verantwoordelijkheid nemen. Voor de stad van morgen. Dat heb ik het afgelopen jaar geprobeerd waar te maken. Door vooruit te kijken, door redelijkheid te zoeken en door te kiezen voor besluiten die eerlijk, uitvoerbaar, maar ook uitlegbaar zijn. En het combineren van raadswork met vier dagen werk was bijzonder puzzelen voor mij. Maar het was ook vooral inspirerend en leerzaam. En ja hoor, ook op je 65ste kun je nog dingen leren. Want dit jaar bijzonder voor mij zijn de mensen. Ik heb betrokken, scherpen en vooral ook hele fijne collega-raadsleden, ook van andere fracties, griffie-medewerkers, wethouders en u als voorzitter leren kennen. Dat heeft mijn eerste raadsworkjaar in mijn leven oprecht verrijkt. Dus dank aan mijn fractiegenoten, aan de griffie, aan alle collega-raadsleden voor het vertrouwen, de steun en ook vooral voor het onderlinge respect. En ik neem afscheid als raadslid, maar niet als betrokken Utrechter en zeker niet als D66'er. En ik kijk dankbaar terug en met vertrouwen vooruit. Dank jullie wel.

Sharon Dijksma (voorzitter) [00:41:51]:

Dan ga ik naar Ruben, Ruben Snijder. Beste Ruben, je bent misschien wel het ultieme bewijs dat leeftijd slechts een getal is. Als jongste raadslid van de stad zette jij je in voor sport voor elke Utrechter, in het bijzonder voor de roeiers. En je maakte je natuurlijk ook hard voor de nachtcultuur en de festivals. Plekken waar je je overigens niet per se jong voor hoeft te zijn om je jong te voelen. En als een frisse wind kwam jij in 2024 de raadszaal binnen. Met een belangrijke boodschap geef jij nu ook het stokje door aan jouw opvolger. En die boodschap is luister naar elkaar en wees niet bang het moeilijke gesprek te voeren. Want daar worden wij als stad sterker van. En ik ben het er helemaal mee eens. En ik twijfel er niet aan dat jij je zal blijven inzetten voor een inclusieve stad. Een stad waar iedereen zich gehoord, welkom en geliefd voelt. Jouw liefde voor de politiek voelden we. En in jouw geval zit er ook politiek in de liefde. Want jouw vriend Bram stond voor D66 op de lijst. Over powerkoppels gesproken. Van jouw studie sociale geografie via twee masterdiploma's, planologie en public administration, naar de raadslid. Je zou kunnen zeggen, je hebt nu al een ijzersterk cv. Net als jouw kruisband overigens, daar hebben we ook allemaal van mee kunnen genieten. Die is gelukkig weer helemaal hersteld. En wie weet sta jij straks weer te shine. Ik ben vast benieuwd in wat voor outfit dat wordt op de rode loper van het Nederlands Film Festival. En ik ben heel benieuwd wat jij nog meer voor ons in petto hebt. Want ik weet zeker dat we van jou nog veel gaan horen. Bedankt voor alles Ruben. En alle geluk voor de toekomst. Dank je wel.

Ruben Snijder (Student & Starter) [00:44:32]:

Ja, dank voorzitter, dank je wel Sharon, even voor het gemak. Ineens wist ik het, een stuiterbal. Voor jullie allemaal ligt er eentje. Politiek is soms precies dat. Je botst ergens op, je schiet hoger dan je verwacht, je verandert van richting en heel af en toe lig je even stil. Maar zodra er weer wat nieuwe energie bij komt, kom je altijd weer in beweging. Toen ik hier begon, wist ik vooral dat ik iets wilde bijdragen. Niet precies hoe. Ik ben het gewoon gaan proberen. Ik begon in Utrecht als student. Een plaats waar ruimte was om te landen en te groeien. Dat gevoel heeft me hier gebracht. De afgelopen jaren heb ik geleerd dat die ruimte nooit vanzelfsprekend is. Niet voor jongeren, niet voor starters, niet voor mensen die soms noodgedwongen hun plek nog zoeken. Zeker niet wanneer het tegenstond. En er toch is door bestuurd, samengewerkt en verantwoordelijkheid genomen. Wat mij altijd zou bijblijven is dat het hier nooit alleen ging om gelijk krijgen. Maar ook om elkaar blijven zien. Ook als je ergens anders uitkomt. En daar wil ik jullie oprecht allemaal ontzettend voor bedanken. Dank aan mijn collega's in de raad voor de debatten, de scherpte, maar ook voor de luchtigheid. Dank aan de griffie, de Bodes, de beveiliging, techniek en ondersteuning, schoonmakers en de mensen bij de fietsenstalling. Jullie maken dit democratisch huis tot meer dan een gebouw. Ook grote dank naar alle ambtenaren en uiteraard ook het college. En ik wil nog even iets zeggen tegen mijn ouders die daar in de tribune zitten. Dank jullie wel dat jullie me altijd het vertrouwen hebben gegeven om dingen te proberen, nieuwsgierig te zijn. Ook als ze spannend waren of geen briljant idee leken. En dat jullie me hebben geleerd: na een stuiter sta je weer op. Dat heb ik hier zelf ook ervaren. Lieve mensen, als ik één wens mag uitspreken voor deze raad, dan is het deze. Blijf in beweging, blijf ruimte maken voor nieuwe perspectieven en blijf nieuwsgierig naar wie er niet vanzelfsprekend aan tafel zit. En nee, dit is geen afscheid van de stad en ook niet per se altijd van de raad. Jullie zijn nog niet van me af. Dank jullie wel.

Sharon Dijksma (voorzitter) [00:47:18]:

Dank u wel.

Sharon Dijksma (voorzitter) [00:47:51]:

Kirsten Alblas. Beste Kirsten. Op de website van de gemeente heeft ieder raadslid een eigen pagina. En dan moeten jullie weten dat op die ene pagina van het ene raadslid er wat meer staat dan op de andere pagina. En jij was een van de raadsleden die heel veel informatie over jezelf deelde. Bijvoorbeeld dat je al 18 jaar met heel veel plezier hebt gewerkt in de specialistische jeugd GGZ, maar ook dat er een moment kwam dat je besloot je te gaan richten op jouw werk voor de ChristenUnie. En je hebt woord gehouden. Want in de afgelopen raadsperiode heb je drie vervangingen gedaan. Voordat je in december Rik van der Graaf opvolgde als fractievoorzitter. En met jouw ruime ervaring in de specialistische jeugd GGZ was het natuurlijk geen wonder dat jij de portefeuilles jeugd en welzijn deed. Maar ook cultuur, sport, vastgoed en wonen, mobiliteit, groen en openbare ruimte waren bij jou in goede handen. En je bent ook klimaatactivist, dus je voerde ook nog het woord op energie en duurzaamheid. En op jouw pagina lezen we ook dat jij secretaris bent van de stichting Klooster op Zuilen. En die wil de Betelkerk verbouwen tot een duurzaam gebouw, met daarin een kerk en een modern klooster. En dat is natuurlijk naast het raadswerk ook een heel mooi en heel dankbaar project. Jouw werk als raadslid stopt voor nu, maar volgens mij ga jij wel weer door ook in onze commissie. Dus we zien jou in ieder geval weer terug. En daarnaast blijf je natuurlijk ook elders in de stad aan mooie en belangrijke dingen werken. En ik vond het heel leuk om met je samen te werken. En ik wil je heel graag bedanken voor alles wat je voor Utrecht hebt gedaan en ook zeker nog blijft doen. En we gaan je goed weer terugzien. Maar het gaat je ook goed. Dat wilde ik tegen je zeggen. Dank je wel, Kirsten.

Kirsten Alblas (ChristenUnie) [00:50:41]:

Voorzitter, collega's, inwoners. Ik had gehoopt hier nog niet te hoeven staan. Dat ik naast Rik van der Graaf en Bina Chirino te hebben mocht zitten, de komende jaren naast Derk van Bergen zou moeten zitten. De kiezer heeft echter anders besloten. En dus sta ik hier wel. Ik wil dan graag beginnen met een kort woord van dank. Dank voor de samenwerking, mederaadsleden, college, al het ondersteunende personeel van de schoonmakers en de beheerders van de fietsenstalling tot aan de techniek en de griffie en alles en iedereen daartussenin. En vooral enorm veel dank aan mijn fractie. De combinatie long covid hebben en fractievoorzitter zijn kan ik echt niemand aanraden. Maar met dank aan al jullie inzet en ondersteuning heb ik het er volgens mij best aardig van afgebracht. Dank. Tot slot ook enorm veel dank aan mijn lief. Zoveel als jij voor je rekening neemt en alle keren dat je me bracht en haalde. Zonder jouw support zou ik dit nooit hebben kunnen doen. Ik ben een janker. It's fine. Lieve mensen, het was me een eer de stad te

Gemeente Utrecht

mogen dienen als raadslid. Van de doneerringen aan prullenbakken tot aan het relatie- en scheidingsloket en alles daartussenin. Die eerste motie schreef ik overigens als commissielid en mijn collega Chirino diende hem in. En ik hoop van de harte dat het relatie- en scheidingsloket een stuk succesvoller wordt dan de pilot doneerringen. Ik heb de afgelopen vier jaar ontzettend veel geleerd. Qua politiek bedrijven en qua dossierkennis. En Sharon zei het al, die kennis blijf ik graag inzetten voor Utrecht. En daarom gaat u me hier de komende jaren tegen blijven komen. Want morgen word ik inderdaad weer beëdigd als commissielid. Ook die rol beviel me namelijk gewoon prima. Tot slot aan de nieuwe raadsleden straks en de raadsleden die blijven. De nobele taak om zorg te blijven dragen voor Utrechtse inwoners. Van de insecten en de bomen tot mensen van allerlei kleuren en allerlei blamage. Van mensen die op u gestemd hebben tot mensen die niet zijn gaan stemmen. Zorg goed voor elkaar. Hier in dit huis van de democratie. En zorg goed voor alle inwoners van Utrecht. Voor wie ik in dit huis niet meer zal zien, het ga u goed. Voor wie ik nog wel zal tegenkomen in dit huis, tot ziens. En ook voor u, alle goeds.

Sharon Dijkma (voorzitter) [00:53:25]:

Louise, waar niemand, jij ook niet denk ik, rekening mee hield, gebeurde toch. In plaats van vooruitkijken naar een nieuwe raadstermijn, gaan we nu terugblikken. En terugblikken op een tijd waarin jij niet stil zat. Een jaar werkte je aan jouw initiatiefvoorstel Rechten voor de Natuur. En de beloning die volgde afgelopen december, want jouw voorstel werd aangenomen. En als je mensen vraagt van wat is nou de ultieme drijfveer voor Louise om gemeenteraadslid te zijn, dan zeggen ze rechtvaardigheid. Jij kwam op voor mensen die niet gelijkwaardig worden behandeld, zoals sekswerkers en dak- en thuislozen. En ook stond jij altijd pal voor vrijheid van demonstreren en dus voor het demonstratierecht. En ook met mij ging je in debat, onder andere over het inzetten van paarden door de politie. Dieren als onderdeel van de escalatieladder, dat vond en vind jij niet oké. En dat heb je ook laten merken. Als je een punt hebt, dan ga je ervoor. Je kon pittig zijn op de inhoud, maar je stapte ook heel vaak op mensen af om te checken of alles oké was. Je bent dus betrokken en fel, maar ook lief. En naast lief ook actief. Want na een pittige raadsdag neem je graag afstand van de politiek door te skileren, Spaans te leren, dansjes te doen op Bad Bunny. Heb ik gehoord hè? Ik weet niet hoor. Of vrijwilligerswerk, die is wel echt veiliger bij buurtbuik. Blijf al die leuke dingen vooral doen. En je blijft bij de Partij voor de Dierenfractie betrokken. Dus we gaan jou echt weer zien. En dank voor alles wat je gedaan hebt voor de stad, Louise. Dank je wel.

Louise de Vries (Partij voor de Dieren) [00:56:06]:

Dank je wel, Sharon, voor de mooie woorden. En dat van Bad Bunny, nou dat klopt. Ik weet niet wie dat heeft doorgegeven, maar ik schat in Maarten. Ik had er inderdaad vandaag ook niet willen te staan. Kirsten zei dat net ook al. Wij gingen uit van een andere verkiezingsuitslag. Je kan niet weten wat mensen in een stemhoekje aankruisen. Dat kan je nooit verwachten, maar dit

Gemeente Utrecht

hadden wij als fractie toch niet verwacht. En ik ook niet. Dus daar baal ik ook van. Ik heb dus ook geen heel goed praatje voorbereid, want ik vind dat gewoon best wel lastig. Maar volgens mij heeft Sharon al heel wat moois gezegd. Ik heb me altijd heel erg hard ingezet voor de stad en dat blijf ik ook doen. Dus jullie zijn nog niet van mij af.

Sharon Dijksma (voorzitter) [00:56:57]:

Kom ik bij Titus. Titus Stam. Als er een prijs zou bestaan voor de meest collegiale partijgenoot, dan denk ik dat jij hoge ogen gaat gooien. Want ik geef het je te doen. Je hebt een drukke baan als beleidsadviseur bij de gemeente Arnhem. Je bent vrijwilliger bij de Voedselbank en de studentenroeivereniging Orca. En je doet ook nog eens een onderzoeksmaster geschiedenis aan de Universiteit van Leiden. En ondanks jouw bepaald niet lege agenda, dat kunnen we hiermee toch wel vaststellen, heb je tot twee keer toe de bereidheid gehad om als raadslid tijdelijk te vervangen. En vorig jaar volgde je zelfs een collega definitief op als raadslid. En dat smaakte kennelijk naar meer, want je was weer verkiesbaar voor een nieuwe termijn. Ik kom daar zo op terug. Als raadslid zet je je namens de PvdA-fractie in voor onderwerpen als mobiliteit en verkeersveiligheid, sport, studenten, vastgoed en openbare ruimte. En jouw drijfveer was een eerlijker Utrecht, want iedere Utrechter verdient een goed eigen plekje in onze stad. En daar zijn niet alleen meer betaalbare woningen voor nodig, maar je maakt hier ook sterk voor meer kansen voor met name kwetsbare mede-Utrechters. En telkens als je in de voedselbank aan het werk bent, dan zie je natuurlijk met eigen ogen dat er ook in Utrecht nog een wereld te winnen is. En geen twijfel dat jij met dezelfde drive en power de volgende raadsperiode in wilde gaan. De kiezer besliste, ik zeg erbij, voor nu even anders. En we nemen dus daarmee op dit moment afscheid van jou. Maar misschien ben jij wel de nieuwe comeback-kit. We hebben altijd iemand in de raad. En ik zeg dus naast bedankt, Titus, bedankt voor wat je gedaan hebt, ook vast tot ziens. Het gaat je goed.

Titus Stam (PvdA) [00:59:30]:

Ja, voorzitter. Dank voor de lieve woorden. En afscheid nemen bestaat eigenlijk niet. En in mijn geval net nog iets minder. Want ik zit in een vrij bijzondere situatie dat ik denk dat ik over een tijdje hier weer terug ben. En daarom wil ik het ook extra kort houden om wat meer tijd te gunnen voor de mensen die echt afscheid nemen. Maar ik wil wel mijn oprecht dank uitspreken aan alle collega's. De 45 hier, maar ook de eigenlijk in totaal 50 raadsleden die we deze periode hebben gehad. En de bijna 100 commissieleden met wie ik in verschillende maten wel heel erg fijn heb samengewerkt. En een bord van dank aan de griffie, de bodes, de mensen die op het Stadhuis werken en het Stadskantoor. We maken volgens mij Utrecht allemaal samen mooier en ik wens hen alle veel sterkte.

Sharon Dijksma (voorzitter) [01:00:19]:

Victor, Victor Paalman. Beste Victor, liften is een van jouw favoriete bezigheden. Twee jaar geleden pleitte jij zelfs voor meer liftplekken in de stad, omdat liften, en ik citeer nu, een duurzame manier van reizen is en heel leuk. Ik weet niet hoe je hier vandaag naartoe gekomen bent, lopend of op de fiets of liftend. Maar zeker is dat eind 2023 niet alleen een nieuw raadslid, maar ook een nieuwe partij en een fractie deze raadszaal binnenstapte. Je was er altijd, je was altijd enthousiast en je hebt het raadswerk zeer serieus genomen. Waarbij met name de portefeuille digitalisering eruit sprong. Of het nu gaat om AVG, Chat GPT of digitale gezondheid, je zat er bovenop. En iets minder digitaal was jouw idee om in de stad borden op te hangen zodat studenten de dichtstbijzijnde supermarkt konden vinden. Wij hebben daar wel met z'n allen heel erg om gelachen. Want dan uitgerekend de geloofsbeleider van digitalisering voor zoiets pleit is bijzonder, laten we het zo zeggen. Hilariteit is één ding, maar wat bij mij ook opkomt is het woord betrokkenheid. Want ook zonder jouw onafscheidelijke witte T-shirt met vuurrood letter U, weten we Victor houdt van Utrecht. En met jouw passie streed je voor een veilige rit op de digitale snelweg, de kortste rit naar de buurtsuper en nog veel meer. En je hebt in relatief korte tijd veel werk verzet. Je hebt een nieuwe baan gevonden, heb ik begrepen. Je stopt nu als raadslid. Je zou kunnen zeggen een nieuwe horizon lonkt. En dank voor je betrokkenheid, je collegialiteit en ook voor je originaliteit. Waar jouw wegen ook naartoe gaan. Al dan niet met een opgestoken duim en een liftbordje. Ik wens je alle goeds. Dank je wel.

Victor Paalman (Horizon) [01:02:58]:

Ja, voorzitter, ik heb geen laptop meer, dus ik moet even van mijn mobieltje. Die moet je inleveren namelijk als je stopt. Dus ik ga het even zo doen. En inderdaad, ik vind nog steeds dat iedereen die op de Uithof woont ook vijf minuten naar de supermarkt kan fietsen. En als ze dat niet op Google Maps kunnen vinden, dan doe ik daar graag een bordje voor ophangen. Beste Sharon, beste collega's, beste inwoners van de mooiste stad ter wereld. Het was een ongelooflijk avontuur en absoluut de grootste eer van mijn leven. Om onze stad op deze manier te mogen dienen is iets wat ik lang met me mee zal dragen. Ik heb genoten van het kijken in de keuken van een geweldig college op Stadhuis en op Stadskantoor. En van het gevoel dat ik elke dag Utrecht volgens mijn idealen en normen en waarden een stukje beter kon maken. Deze raad was mijns inziens echt een team. Weliswaar met verschillende inzichten, maar wel met respect naar elkaar. En ik had ook echt vaak het gevoel dat deze club na elke raadsvergadering de stad weer wat beter had gemaakt. Ik heb naast raadsleden ook bestuurders aan het werk gezien. Waarvan ik blijf zeggen tegen mijn Utrechtse vrienden, als dit jouw stadsbestuur is, dan ligt onze stad in zeer goede handen. Ik wil graag iedereen bedanken die mij ondersteund heeft. Karst, een bijzonder Horizonner van het eerste uur. Utrecht krijgt een nieuwe raad morgen met een hoop eenpitters. En daar wil ik vanaf mijn plekje heel kort wat tips geven voor die opvolgers. Maar met maar een enkele zetel. Drink veel koffie en wandel veel met je collega's en met de inwoners. Onderschat de kracht van een appje niet. Dat gaat soms sneller dan een motie. Voor schriftelijke vragen heb je geen meerderheid nodig. En gun een ander wat, want dan gunnen ze jou ook wat. En dan heb ik nog één vraag aan alle leden van deze nieuwe raad in het bijzonder. Houd Utrecht bijzonder. Zorg dat Utrecht een progressieve stad blijft waar iedereen niet alleen zichzelf mag zijn, maar juist aangemoedigd wordt om soms even gek te doen. Stuur niet te veel postzegelmoties, want Nederland is gelukkig een probleem van de Tweede Kamer. Blijf nieuwsgierig, want elke dag kan er wel iets beter aan Utrecht. Hoor je dat soms wel? Even

zoeken. En aan alle bruispartijen, blijf bruisen. Ik groet u vriendelijk en wens u alle wijsheid toe. Ik kom zeker nog een keertje langs. En ik wil graag zeggen, op Utrecht, de stad waarvan wij zoveel houden.

Sharon Dijkma (voorzitter) [01:05:34]:

Achraf, Achraf Aït daoua. Als de emoties oplopen is het altijd fijn als er mensen zijn die rustig en bedachtzaam blijven. En jij bent het voorbeeld van iemand die zich niet gek laat maken. Jouw start in deze raad was niet gemakkelijk en daar is genoeg over gezegd en geschreven. Maar je bent enthousiast aan de slag gegaan en we leerden je snel kennen als een zeer betrokken raadslid. En dat digitale dossiers en veiligheidsvraagstukken jouw onderwerpen zijn. Niet voor niets ging jouw maiden speech over de afronding besluitvorming digitale stad. Je bleef waarschuwen dat wij ons niet te afhankelijk moeten maken van tech-reuzen. En dit bewustzijn is inmiddels al aardig in onze samenleving doorgesijpeld. Maar eerlijk is eerlijk, daar was jij heel vroeg bij. Je bent het levende bewijs dat we meer volksvertegenwoordigers nodig hebben met een beta-achtergrond, zegt deze alfa. Want deze snel veranderende en rap digitaliserende wereld snakt naar mensen die die ingewikkelde vraagstukken begrijpen. En je verstaat de kunst om moeilijke materie op een begrijpelijke manier uit te leggen. En als je iets met jou wilde bespreken, bijvoorbeeld voor een hoorcollege over groene IT, dan moest dat overleg, heb ik gehoord, altijd in de Subway plaatsvinden. Ik vermoed dat dit vanwege de wraps was en niet vanwege de wifi, zou ik moeten zeggen. Je stopt nu na één termijn als raadslid, want jouw baan op het ministerie vergt heel veel energie en vraagt ook om volledige focus. Ik begrijp het, maar het is ook jammer om een zeer intelligent raadslid uit te moeten zwaaien. En ik hoop dat je andere beta's gaat inspireren om ook de lokale politiek in te gaan. Dank voor je wijsheid, betrokkenheid en collegialiteit, Achraf. Ik wens je alle goeds toe.

Achraf Aït Daoua (D66) [01:08:16]:

Dank u wel, voorzitter. Beste Sharon. Dank voor de mooie woorden. Ja, dat klopt. Een kleine 2,5 jaar geleden kwam ik hier redelijk onverwacht binnen. En ik heb een klein beetje turbulentie ervaren. Maar wat ik vooral heb ervaren is de fijne fractiegenoten, de vrije raadsleden, hier de collega raadsleden. Ik heb heel veel lieve appjes gehad, heel veel mooie gesprekken gehad. En natuurlijk ook de debatten, de inhoudelijke debatten. Soms scherp, soms minder scherp. Vooral de samenwerking, het was enorm fijn. En voor mij zal het begin zeker niet de rest definiëren. Utrecht is natuurlijk een stad die groeit in inwoners, in ambities, in complexiteit. En juist in deze stad is verbinding bepaald geen luxe. Verbinding tussen wijken, tussen mensen, tussen mens en systemen. En eigenlijk ook tussen overheid en de inwoner. En voor mij is dat altijd de kern geweest van mijn raadwerk hier. En ook een politieke drijfveer voor mij geweest. Dat is eigenlijk ook de reden waarom ik de raad in ben gegaan. Verbinding. Ik heb me veel bezig gehouden met, zoals de burgemeester al zei, met digitale zaken. Met algoritmes, met systemen, met de vragen, zijn onze systemen wel veilig of niet? En zijn we niet te veel afhankelijk als het gaat om de cloud? Maar wat ik voornamelijk belangrijk vond is, wie wordt er gezien en wie niet? Want digitalisering biedt niet alleen kansen, maar brengt ook risico met zich mee: kan iedereen wel mee en raken

mensen niet onbedoeld uit beeld. Ik heb geprobeerd daar scherp op te zijn en dat is ook hetgeen wat mij het meeste energie gaf. En ik moet zeggen dat ik heel veel steun heb weten te vinden in de gesprekken en in de gesprekken los van de raadszaal hier en ook in de commissiedebatten. En dat zal ik altijd met me meenemen. Ja, ik geloof dat de sterke stad dus niet alleen groeit in cijfers of in woningen, maar echt in vertrouwen en in verbinding. En dat kunnen we natuurlijk alleen samen als raad. Ik wil iedereen bedanken, mijn fractiegenoten, de raadsleden, de mensen van de griffie, de ambtenaren, de bodes. Enorm bedankt en tot ziens.

Sharon Dijkma (voorzitter) [01:10:48]:

Bina, Bina Chirino. Beste Bina, jij vindt dat als je eenmaal gekozen bent voor de gemeenteraad, je daar helemaal voor moet gaan. En ik hoorde dat je aan het kickboksen bent geslagen, klopt dat? En dat je je ook in de ring dus 100% geeft. Jij genoot zichtbaar van technische briefings en financiële stukken. En sommige mensen krijgen daar echt acuut plankenkoorts van. Maar voor jou kon die materie niet complex genoeg zijn. Je wilde alles tot in detail doorgronden. En de collega's moesten echt van goede huizen komen om je te overtuigen. Je staat bekend als een dame van principes, maar ook van het voeren van stevige politiek. Niet alleen uitdelen, maar je weet als kickbokser dan moet je ook kunnen incasseren. Want je zit immers niet voor niets in de raadzaal. Dat heb je wel eens gezegd. Je was trots erop om volksvertegenwoordiger te zijn en je hebt die taak zeer serieus genomen. En je bent ook soms wel eens zo in het werk aan het opgaan dat het ook wel eens ten koste gaat van jezelf. Maar ondanks een spreekwoordelijke trap links en een figuurlijke klap rechts bleef je tot de allerlaatste gong rechtop zitten en in de ring staan. En die gong die hebben we vandaag laten klinken. Heel veel dank voor je bezielde inzet voor de stad. Naast de oorkonde en de cartoon overhandig ik jou ook graag de raadspanning. Ik wens je alle goeds voor de toekomst. Dankjewel.

Bina Chirino (ChristenUnie) [01:13:26]:

Voorzitter, dank u wel. De afgelopen vier jaar waren voor mij inderdaad een achtbaan. Ik heb zoveel moois meegemaakt en fantastische mensen leren kennen. Ik heb het als een eer ervaren om dit werk te mogen doen. Maar natuurlijk waren er ook uitdagingen. Kijkt in tijden van wanhoop misschien wel eens naar boven. Gezien ik bij de ChristenUnie zit, verrast het vast niet dat ik iets vaker naar boven keek. Ik ben dankbaar voor de steun die ik daarin heb gehad. Van de God waar ik in geloof, maar ook van zoveel mensen met wie we dit werk samen doen. Het is mooi om terug te kijken op ons werk voor de stad. Wat fijn dat ik mijn raadsperiode vandaag met mijn collega's kan afsluiten. Want ik heb dat lang gehoopt, maar ik wist niet altijd of dat zou kunnen. Ik ben blij dat ik een kleine bijdrage heb mogen leveren aan alles wat hier gebeurt in de stad en het mooie werk dat mensen daarin doen voor elkaar. Ik wil de mensen die mij daarin hebben geholpen daarom heel even bedanken. De wijze mensen die werken op het stadhuis en het stadkantoor. Die al die vragen hebben beantwoord die ik altijd had. Het warme welkom van de inwoners en organisaties in de stad, waar we altijd binnen mogen lopen. De gezellige collega's die ik had in de raad en natuurlijk mijn fractie. En de zorg van iedereen aan de thuisfront. Ontzettend bedankt voor de bijdrage die jullie hebben geleverd, ook in het plezier dat

Gemeente Utrecht

ik hier heb gehad. Ik heb hier zoveel gelachen en zoveel geleerd. Wie had gedacht dat controle en financiën het apolitieke overleg met de accountant, de griffie en de ambtenaren mijn favoriete commissie zou zijn? Ik neem mee dat je in tijden van polarisatie je mensen leer kennen van elke plek op het politieke spectrum. En dat je na een fel debat bij de koffie of de borrel het even hebt over hoe het met je gaat. Dat je na een berichtje of een kaartje krijgt om je te feliciteren op de mooie momenten of je te troosten wanneer het wat minder gaat. We hebben hier van alles. Partijen van heel links tot heel rechts of precies in het midden. Maar in Utrecht ben je als raadslid op de eerste plaats. Mens. En ik ben dankbaar dat ik hier raadslid mocht zijn. Met deze mensen, op deze plek en in deze tijd. Ik blijf natuurlijk Utrechter en zal het werk van de raad blijven volgen. Dus ik wens alle die herkozen zijn, de mensen in vak C en u voorzitter, hier heel veel wijsheid, zegen, maar vooral ook veel plezier in. Dank u wel.

Sharon Dijksma (voorzitter) [01:16:05]:

Linda, Linda Bode. Beste Linda, ik begin gewoon maar meteen over geld voor u. Een mooi idee. Minder regels, meer vertrouwen in Utrechters. Ik heb begrepen dat jij dat zelf als het hoogtepunt van jouw tijd in de raad ziet. En het commentaar dat armoederegelingen ingewikkeld en versnipperd zijn is natuurlijk niet nieuw. Maar een doorbraak om daar verandering in te brengen, dat zou wel nieuw zijn. En je voorstel heeft het niet gehaald, maar het laat wel een nieuwe weg zien. En wie weet krijgen we ooit nog eens een keer zoiets weer in de carrousel van de ideeën die terugkomen terug. Je liet je ook gelden met andere vooruitstrevende ideeën, zoals gender mainstreaming in de visie Stedenbouw 2040. Daarmee weet je eigenlijk de tijdgeest heel goed te vangen. Want vrouwen en non-binaire personen moeten zich veilig voelen in deze stad. En ja, dat begint bij stedenbouw. We hebben je leren kennen als iemand die zich baseert op de feiten en absoluut no-nonsense is. Iemand die niet bang is om in complexe problemen te duiken, om vervolgens feilloos de vinger op de zere plek te leggen. En jij opereert vanuit de gedachte dat beleid de stad moet dienen en moet leiden tot resultaat. En die houding was duidelijk te zien in de verdediging van jouw initiatiefvoorstel. En je afscheid, en dat zeg ik ook persoonlijk, is ook een gemis voor de commissie-VBF. Want je kreeg veel lof voor de wijze waarop jij daar voorzitter was. En je fractie zal overigens ook, laten ze weten, jouw lunch- en dinersuggesties missen. Want je wist precies waar je in Utrecht het beste kan eten. En niet alleen in Utrecht, heb ik gehoord. Want ook op de Europese congressen van Volt bleek je een uitstekende reisleader te zijn. Ik wil je heel graag bedanken. En ik wens je alle goeds toe, Linda. En uiteraard krijg jij ook van mij de raadspenning. Dank je wel.

Linda Bode (Volt) [01:19:06]:

Dankjewel Sharon en lieve raadsliden en alle lieve mensen die hier zijn. 18 maart 2022, dat was een vrijdag, toen kreeg ik te horen dat ik met voorkeursstemmen was verkozen op een restzetel voor Volt. En voor iemand die niet echt gelooft in lotsbestemming kwam er toch een beetje twijfel daarover. En ik woonde op dat moment 16 jaar in Utrecht en ik heb mijn hele leven al grote politieke interesse en volg alles. Maar de werking van lokale politiek, geen idee, kwam ik achter. En nu sta ik hier, vier jaar later. En deze vier jaar kropen en vlogen voorbij. Ik voel me een

stadsgids, want met een portefeuille van ruimtelijke en sociale onderwerpen kwam ik te weten waar wat ontwikkeld wordt, maar ook het sociale weefsel van mensen, van de bewoners, van organisaties, van bedrijven, die de stad een stad maken en een gemeenschap en een plek om te leven. En ik voel me ook bevoorrecht, omdat ik als raadslid overal werd uitgenodigd en overal mocht zijn. Van het dak van de magazijn De Zon, en dan kijk je over de stad heen op een donkere avond in september, tot aan scholen die ik mocht bezoeken om te kijken hoe het ging met kinderen die met grote oorlogstrauma's hier in Utrecht werden opgevangen. Zoveel bijzondere plekken waar we altijd naartoe mogen gaan. En ik voelde me daarmee ook een enorme geluksvogel. Want het was leuk en interessant en zo zinvol om vanaf deze plek echt iets te kunnen betekenen voor Utrecht. Maar daarbij ook dank, want dat doe ik natuurlijk niet alleen. Aan de woordvoerders bij ROG, want we hadden best een vast clubje. Het zijn vaak technische, complexe onderwerpen, dan wissel je niet zo snel. Met wie ik vele uren heb gedebatteerd en vele kilometers door weer en wind heb gefietst. Want elke uithoek van Utrecht waar iets gebeurde, wij gingen daar op de fiets naartoe. Ook aan de Raad voor de mooie debatten en de goede ideeën die we hier met elkaar hebben uitgewisseld. Maar ook om daarna na afloop wat met elkaar te drinken bij een van de kroegen hier in de buurt. En aan de fractie die familie werd, in het bijzonder Ruud en Charlotte. Want we hebben lief en leed met elkaar gedeeld. Het waren pittige periodes voor ons. En soms konden we elkaar achter het behang plakken, maar we hadden vooral heel, heel erg veel plezier. En dat is ook wel heel fijn als je zoveel uren per week bij elkaar bent. En dank aan de griffie en de bodes, de beveiligers, de techniek, iedereen die hier in het stadhuis werkt, maar ook de ambtenaren en het college. Iedereen die zich onvermoeibaar inspant en altijd bereid is om te helpen, zodat wij als raad ons werk kunnen doen. En ook aan mijn gezin, aan Bart en Valborg en Oscar, die nu heel... Want jullie zijn mijn fundament en grote steun. Ook al kreeg ik wel eens de vraag en wanneer ga je me weer een keer naar bed brengen? Nou, bij jullie kom ik thuis. En dat zal ik de komende tijd nog veel meer doen. En nu sta ik hier vier jaar later om afscheid te nemen. Heel bewust, maar wel met wat droefheid. Want jullie zijn allemaal in mijn hart gekomen en ik ga jullie missen. Dank jullie wel.

Sharon Dijkema (voorzitter) [01:22:49]:

Ruud Maas. Ruud, de man van de meetbare resultaten. Ja, jullie lachen nu nog, maar zo meteen niet meer. Want jij gaf de Raad meer grip door te hameren op het belang van specifieke, meetbare doelstellingen en indicatoren. En je kreeg het voor elkaar dat die houding hier in de Raad in ieder geval wordt geassocieerd met jouw partij, met Volt. En ik zou zeggen, dat is een meetbare prestatie. En daarnaast hebben we je ook leren kennen als iemand die scherp was op integriteit. Dankzij jou werden nevenfuncties en de overgangperiode van het wethouderschap beter vastgelegd. Je zorgde dus voor meer betrouwbaardere bestuurders en meer transparantie. Een ander succes dat we aan jou kunnen toeschrijven is de toegankelijkheid van de stembureaus. Want dankzij jouw motie kreeg elke wijk minstens één volledig toegankelijk stembureau. En dat je dat voor elkaar kreeg, dat was eigenlijk ook voor een belangrijk deel te danken aan jouw specifieke debatstijl. Rustig, wel overwogen, altijd op inhoud. Ik denk dat Victor net zei, het moet je gegund worden in de raad. En ik denk dat jij iemand bent die ook veel gegund werd. En dat ligt ook aan jouw persoonlijkheid. Je bracht rust en balans in deze relatief jonge raad. En was daarmee ook een soort verbindende schakel tussen de verschillende generaties. En ja, dat gaat verder dan alleen het inhoudelijke werk van de Raad. Ik begrijp dat jij

op een congres van Volt wel eens een krijsende baby tot rust hebt gebracht. Is dat zo? Ja. En die lag daarna al snel heerlijk in jouw armen te relaxen. Zeker, zeker. En zo kennen we jou ook een beetje in de raad. Je bent toch een beetje de vriendelijke grootvader van de raad. En ik hoop eigenlijk dat het nou ook aan jou is om wat meer te kunnen relaxen. En met de tijd met je familie door te kunnen brengen. Dat is denk ik belangrijk. Op de Bunnik-site zitten, wat je ook graag doet. Dank je wel Ruud voor alles. Ook voor je wijsheid en je kalmte. En het gaat je goed. En je krijgt ook een raadspanning. Dank je.

Ruud Maas (Volt) [01:25:54]:

Tja, voorzitter, wat een prachtige woorden. Dank daarvoor. Het is altijd gek dat je nooit helemaal realiseert wat je de afgelopen vier jaar gedaan hebt. Dat dat dan toch op de een of andere manier blijft hangen. Gek dat dat dan toch ook nog verrast. Vinden jullie dat niet? Want ik heb dat toch wel. En weten jullie wat nou het allerleukste is van deze dag, vandaag? Dat mijn kleinzoon nu thuis voor het scherm keihard zit te roepen: Opa, opa, opa! En dat maakt precies wat Sharon zei, dat dat voor mij belangrijk is en dat ik daarnaar terugkom. Dus daar ben ik heel tevreden mee. Ik ben tevreden mee wat we hier gedaan hebben. En ik ben vooral ook tevreden mee wat we als fractie bereikt hebben. Sharon zei er al iets over. Ik heb net als mijn buurvrouw Bina met zoveel genoeg in die adviescommissie gezeten. En daar uiteindelijk ook nog wel samen met de wethouder best wel wat dingen bereikt vind ik zelf. Daar ben ik echt heel trots op. En ik heb vooral ook met jullie collega's zo goed samengewerkt. Maar ook met de Griffie en ook met de Rekenkamer en de ombudsman. Hoewel dat soms nog wel eens wat lastig ging. Maar toch, we hebben veel samengewerkt. En dat samenwerken, dat is voor mij eigenlijk altijd de basis geweest van wat ik hier gedaan heb. En daar ben ik jullie heel dankbaar voor. Dankjewel.

Sharon Dijkema (Voorzitter) [01:27:37]:

Hessel Stellinga. In mijn inleiding heb ik eigenlijk één discussie Hessel uit deze raadsperiode niet genoemd. Ik dacht die bewaar ik lekker voor het moment dat Hessel aan de beurt is. En dat gaat natuurlijk over de vraag of je wel of niet hoger mag bouwen dan de Domtoren. Bijna kabeljauwse twisten hebben we daarover. De meningen zijn in Utrecht op z'n zachtst gezegd natuurlijk verdeeld. Vorig jaar laaide deze discussie weer op. Ruben, die zei toen, we moeten, ik citeer, hoogbouw omarmen. En jij hebt namens de CDA-fractie eigenlijk de stelling verdedigd dat het moet blijven zoals het is. Jij vond eigenlijk ook dat er een regel moest komen dat er in Utrecht nooit hoger dan de Domtoren gebouwd mag worden. Je hebt de afgelopen raadsperiode ook meer gedaan dan het beschermen van de status van de Domtoren. We leerden je kennen als een raadslid die een lans wilde breken voor de kleinere fracties. Is het dan, ik citeer nu, rechtvaardig en democratisch dat grote fracties meer spreektijd hebben dan kleine fracties? Dat vroeg jij je af tijdens jouw maidenspeech. En toen wist ik al, dit raadslid gaat ervoor. En het was geen verrassing dat jij voorzitter werd van de bezwaarschriftencommissie. En daarnaast ook optrad als plaatsvervangend voorzitter van de commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte. En je was de voorzitter met een gewoonte. En je hebt hem ook consequent de hele raadsperiode volgehouden. Je vergat altijd jouw pen. We geven, helaas zeg ik er maar bij

Gemeente Utrecht

vandaag, geen pennensets weg. Maar je krijgt wel van mij een welverdiende raadspenning. En niet voordat ik jou heb bedankt voor je geweldige inzet voor Utrecht. En dat gaan we doen met een groot applaus. En ik wens je alle goeds. Dank je wel.

Hessel Stellinga (CDA) [01:30:55]:

Voorzitter, beste Sharon, dames en heren. Fawaka Utrecht. Drieënhalf jaar geleden sprak ik op deze plek en Sharon verwees er al naar mijn maidenspeech uit. Die stond in het teken van dankbaarheid en die dankbaarheid is gebleven en uitgebreid met andere dingen om dankbaar voor te zijn. Ik ben dankbaar dat ons CDA-pleidooi voor voldoende middenuur in de Raad steeds meer weerklank vindt. Ik ben dankbaar dat ik me heb moeten inzetten voor de stad op mensenmaat en voor mensen in Utrecht die zich niet gehoord voelen. Standplaatsholders, erfpachters, bewoners van de Stroosteeg, omwonenden van de Hampoort, de Weidewereld, de Meernbrug, de Loobrug, al die mensen bedankt. Jullie hebben mijn raadslidmaatschap mee betekenis gegeven. Ik ben daarnaast blij en dankbaar dat wij als CDA Utrecht met onze kritische constructieve oppositie onze drie zetels hebben kunnen behouden. Dankbaar dat ik daaraan mijn bijdrage heb mogen leveren als lid van de fijnste fractie van Utrecht. Dank aan alle leden van die fractie met wie ik de afgelopen vijf jaar heb moeten samenwerken. Ik kan ze niet allemaal noemen, er zitten er twee in de zaal, die sowieso. Nooit een onvertogen woord, altijd oog voor elkaar, altijd veiligheid, altijd onderling respect en altijd die gunfactor. Je verwacht het niet als je de politiek ingaat, maar CDA Utrecht is echt zo. In het bijzonder noem ik hier Jantine Zwinkels aan, aan wie ik te danken heb dat ik raadslid ben en die ik het langst als mijn politiek leider heb gehad. Wat een mooi mens en wat een fijne leidinggevende. Dat geldt ook voor Bert. Jij bent erin geslaagd de sfeer in de fractie zo te houden na haar vertrek en daar ben ik je ontzettend dankbaar voor. Tot slot een wijze les voor nieuwe raadsleden. Beste mensen, het bestaat niet wat wij hier doen. Raadslid zijn in een G4-gemeente wordt neergezet als een bijbaan, maar dat is een fulltime baan. Dus wees lief. Wees lief voor jezelf en voor je partner. Voor jezelf, omdat je steken laat vallen. Je mist een afspraak, je mailt niet terug, je dient iets te laat in, een andere fractie gaat ermee lopen. En als je het dan ontdekt, vergeef jezelf. Ik ben daar heel goed in geworden de afgelopen vier jaar. Focus liever op wat je wel bereikt hebt en niet op wat je niet bereikt hebt. Daarnaast, wees lief en goed voor je partner. Bouw een contactmomentje in iedere week, even koffie, geen smartphone, even tijd voor elkaar. En besef wat hij of zij investeert. Een wijs man uit Rotterdam-Zuid, genaamd Bontenbal, heeft eens gezegd achter elke politicus staat een partner die die politicus mogelijk maakt. Voor mij is dat Dominique, mijn vrouw. Zij heeft ontzettend veel gaten gevuld die ik de afgelopen vier jaar in mijn privéleven heb laten vallen. Zij heeft eigen dromen en ambities on hold gezet omdat ik zo nodig die stad moest redden. Gracias amor, de verdad que gracias. Als iedereen zo meteen klapt voor deze speech, klap dan niet voor mij, klap voor haar en voor alle andere partners van mensen die de afgelopen periode in deze raad hebben gezeten. Mijn lieve... En mijn lieve kinderen Julian en Charlene, dankjewel voor jullie geduld. Papa zal altijd hard werken, maar hij is wel wat vaker thuis de komende tijd. Het gaat u allen goed, dankjewel.

Sharon Dijksma (Voorzitter) [01:34:52]:

Mariam, Mariam Al-Saqaff. Beste Mariam, je hebt lang getwijfeld of je wel door wilde gaan als raadslid. Vier jaar geleden ben je boordevol energie aan deze klus begonnen en die power, mogen we wel zeggen, heb je tot het laatst volgehouden. Je hebt een hele grote hekel aan onrechtvaardigheid. En voor heel veel volksvertegenwoordigers is dit de reden waarom ze ooit voor de politiek hebben gekozen. Jouw vader vluchtte ooit voor de oorlog en kreeg in Nederland een nieuwe kans. En ruimte om kansen te benutten, dat gunde jij iedereen. En ook om die reden heb je met hart en ziel voor de stad gestreden. Ruimte voor Utrechtse ondernemers bijvoorbeeld. Denk aan de standplaatshouders, ze werden net ook al even genoemd. Voor die standplaatshouders zorgde jij dat het lotingsbeleid werd aangepast. En voor de ondernemers aan de Amsterdamse straatweg regelde je een betere nadeelcompensatie. Naast een economisch veerkrachtige Utrecht streed jij ook voor een gezonde stad. In jouw medespeed maakte je daar eigenlijk al zorgen over. Want je zei ja die sportparken die groeien niet mee met de groei van de stad. En je pleitte voor een actief beleid zodat Utrechters kunnen blijven sporten en gezond blijven. Je bent een unieke combinatie van een warme persoonlijkheid en iemand die ook stevig uit de hoek kan komen. In de raad ben je belangstellend en attent, maar als debater en als voorzitter mag ik erbij zeggen, liet je je niet snel de kaas van het brood eten. En dat is maar goed ook, zeg ik er ook nog maar even bij. Je streed voor een stad die kansen creëert en waar kansen je gegund zijn. En een plek waar je keuzes kan en mag maken. Je koos voor meer tijd voor jouw werk, voor jouw familie. Voor een mooie reis, heb ik ook gehoord. En we gunnen het je allemaal zeer. Dank je wel voor elke minuut die je aan onze stad hebt gegeven. Het gaat je goed. Ik geef jou een raadspenning.

Mariam Al-Saqaff (VVD) [01:37:58]:

Dank voorzitter Sharon, wat een ontzettend mooie woorden. En je refereerde al aan mijn eerste speech hier in de raad en dat zou ik zelf ook nog even willen doen. Want ik sprak inderdaad over gelijke kansen en ik sprak over goed bestuur. En ik sprak over hoe het vinden van een woning, het volgen van goed onderwijs of de mogelijkheid om gezond te leven en te sporten valt of staat bij goed bestuur. Bij bestuur dat luistert, ziet en begrijpt. Goed bestuur ontstaat nooit in isolatie. Je kunt als raadslid onmogelijk overal tegelijkertijd zijn. En daarom is het zo belangrijk dat je collega's hebt die in wijken komen. Andere wijken waar jij dan misschien bent. Die mensen spreken anders dan die jij spreekt. En die dus ook verhalen horen die niet de verhalen zijn die jij hebt gehoord. Bundel die verhalen nou en luister naar elkaar, want zo kunnen we een stad maken waar iedereen zich thuis voelt. En ja, dit is een afscheidsspeech, geen preek, dus ik ga door naar mijn dankwoord dan natuurlijk. Want er zijn heel wat mensen die ik wil bedanken. Allereerst een groot dankwoord aan de ondernemers en inwoners hier in Utrecht. Zij namen de tijd om met mij in gesprek te gaan en zij hebben hun zorgen met ons gedeeld. Ze hebben hun hoop gedeeld en het vertrouwen gegeven in mij en in de VVD. Dat vertrouwen is nooit vanzelfsprekend geweest. En ik heb het altijd als een enorme verantwoordelijkheid en eer gevoeld. Verder bedank ik jullie, mijn collega raadsleden en ook het college. We hebben samen flinke debatten gevoerd. Soms heel erg scherp, maar altijd constructief. We hebben bij inkomsten bijgewoond, werkbezoeken afgelegd. Ik heb plezier met jullie gehad. Maar ook ontzettend veel van jullie geleerd, moet ik daarbij zeggen. Dank aan jullie en dat geldt ook voor de ondersteuning hier op het stadhuis, want door jullie is het een warme en fijne plek om te werken. En natuurlijk mijn eigen fractie, de VVD. Ik begon mijn speech over kansen en dat is

precies wat jullie mij hebben gegeven. De kans om raadslid te zijn, om te groeien en om te werken in een team dat warm, loyaal en ongelooflijk gedreven is. Vier bijzondere mensen die vier jaar lang onvoorwaardelijk naast me hebben gestaan. Ik ga jullie missen. En ook het fractiebureau, want jongens, net voordat ik deze speech wilde gaan geven, bedacht ik me dat ik hem nog niet had uitgeprint. Dus dankzij het fractiebureau heb ik ook geen boze menigte hoeven uit te leggen dat ik niet bij een afspraak kwam opdagen. Of dat ik ergens niet was. Zij hielden mij scherp georganiseerd en op tijd. En dat is echt een prestatie op zich. En tot slot mijn campagneteam, moet ik zeggen, mijn familie. Ze zitten daar, mijn vader, mijn moeder en mijn zus. Die met mij dan in weer en wind campagne zijn gaan voeren, maar er altijd voor mij zijn geweest. Jullie zijn mijn thuisbasis en op jullie kan ik altijd bouwen. En mijn partner Brian, door liefde en de ruimte die wij elkaar gunnen, kunnen we eigenlijk ontzettend speciale dingen doen, zoals raadslid zijn. Dus ik wil jou bedanken, mijn geweldige partner die altijd naast me staat. Dank allemaal, het was een enorme eer en het gaat jullie allemaal goed.

Sharon Dijkma (voorzitter) [01:41:32]:

Kom ik bij Margreet, Margreet Ramaker. Beste Margreet, in deze tijden van bezuinigingen konden we onszelf gelukkig prijzen met een kundige iemand zoals jij. Financiën dat zat in jouw portefeuille en jij zorgde ervoor dat de voorjaarsnota voor jouw mederaadsleden inzichtelijker werd. En met jouw financiële kennis in de hand streed jij tegen de verhoging van de OZB. Wie OZB zegt, zegt Margreet. Als oud-bestuurslid van COC Utrecht nam jij de belangen van de LHBTIQA-plussers mee het werkveld in. Iedere Utrechter telt voor jou. En dat zagen we altijd terug, onder andere in de Raadscommissie Jeugd. Daar zette jij je in voor het cultureel ondernemerschap. En het Nederlands Filmfestival heeft er met jou een echte cultuurstrijder bij. En daar zijn we je zeer dankbaar voor. En je liet het ook zien in de rollen die jij aannam in het stadhuis toneel. In de commissie werkdruk hielp jij mee om het werk leuk te houden voor anderen. Je vindt dit zelf natuurlijk ook heel belangrijk en ik begrijp ook dat jouw keuze om te stoppen als raadslid natuurlijk er ook in gelegen is om meer tijd te maken voor je werk. Voor je interesses, maar vooral ook voor je gezin. We gaan je missen, Magriet. We gaan je, hier, daar was hij net, de bulderende lach. Het is bijna te voorspellen, hè? Humor, scherpte, maar ook je menselijkheid missen. In het rookhoekje gaan ze je missen? Dat wist ik niet. Dat was voor mij nieuw. Ik denk dat jouw fractie... Ik hoop niet dat ik een raar geheim verklapt heb. In jouw fractie gaan ze je enorm missen. Want er was altijd maar één die de notulen las. Dus dat moet iemand anders nu voortaan op zich nemen. Ik wil je heel graag danken voor al jouw inzet. En voor je vriendschap met velen hier in deze raad. Je krijgt van mij ook zeer verdiend de raadspenning. Dank je wel.

Margreet Ramaker (VVD) [01:44:40]:

Voorzitter, lieve lieve Sharon eigenlijk ook. Ja, hier sta ik dan. En ik ga het echt op een hele eigen wijze afscheid nemen. Om jullie ook nog een ander geheim te verklappen, namelijk dat ik vroeger echt een hobby had. Namelijk belletje trekken. En daar was ik echt verslaafd aan. Want het was elke keer een verrassing om bij de nieuwe deuren die opengaan, wat er dan gaat

gebeuren. Wie komt er aan en wat gaat er dan gebeuren? Nou, en bij de bekende deuren wist ik al van, nou, ik kan heel hard wegrennen, want daar zit een soort meneer Aard. En dan is het heel erg leuk dat er dan daar heel hard nageschreeuwd wordt. Of blijven staan, want ik had toch nog wat vragen voor vervolg. Want iemand had mij wat verteld en dan wilde ik graag dat gesprek aangaan. En waar ik woonde, in Roden, woonde ik vlakbij het bos als kind. En daar stond een heel groot wit huis. En in dat huis woonde een bekende dichteres. En ik moest een hele lange bosweg aflopen, ik was een jaar of zes hè, om daar aan te bellen. En dat was super spannend, want ik had dat vaker gedaan, maar ze deed vaak niet de deur open. En deze keer deed ze wel de deur open. En daar stond ze, een hele rijzige gestalte. En dat was Vesalis, een bekende Nederlandse dichteres. En ik was helemaal perplex. Ik kon niet meer bewegen, praten, niets. Ik stond alleen maar van, ja, het is maar gelukt. En zij keek me aan en ze vroeg vriendelijk of ik wat wilde. En ik kon niet antwoorden. En toen vroeg ze mij vriendelijk of ik de volgende keer niet meer wilde aanbellen. En bij mij ging er eigenlijk ook een deur open. En dat is de deur van de taal. En de taal is superbelangrijk. Ook in deze raadzaal. Hoe je zegt. Wat je zegt. Welke intonatie. En ik wil daarom jullie ook delen. Ik heb een heel klein stukje van Vesalis uitgehaald. En dat gaat over moeder. En altijd droeg ze om haar bruine hals dezelfde ketting met een ronde maansteen waar in een nevelig blauw en een kleine gele maan scheen. Voorgoed doordringen door haar kalm geruis waren wij steeds op reis en altijd thuis. Utrecht, mijn thuis. Dank dat jullie allemaal jullie deur wilden open doen voor mij, aan alle mensen met wie ik heb gesproken, heb gelachen, soms gehuild, heb gedebatteerd, heb gewerkt de afgelopen vier jaar. Echt geweldig. Utrecht, ik houd van je. Ik hoop welkom te mogen zijn wanneer ik aanbel.

Sharon Dijksma (voorzitter) [01:47:30]:

Dankjewel Margreet. Prachtig dat je Vesalis, niet iedereen zal haar kennen, in deze raadzaal brengt. Ik ben ook een groot fan, kan ik je vertellen. We gaan heel kort schorsen, want we lopen een beetje uit de tijd. Voor de wissel. Ik schors de vergadering voor een kort ogenblik.

Sharon Dijksma (Voorzitter) [01:55:40]:

We gaan verder. Berdien. Berdien van der Wilt. Je zou kunnen zeggen een atypische politica. Je was nooit bezig met politica zijn. Je zag jezelf in de eerste plaats als volksvertegenwoordiger. Iemand die zich primair wilde inzetten voor de inwoners van Utrecht. Bijvoorbeeld met jouw initiatiefvoorstel 'Geef woningzoekenden een stem'. En vanuit de portefeuille Maatschappelijke Opvang was jij de stem van kwetsbare mensen. Mensen die vaak over het hoofd gezien worden en minder goed gehoord. Toen je vier jaar en één dag geleden begon als raadslid, groeide je al snel uit tot de coach en psycholoog van de D66-fractie. Sterker nog, van de hele raad. Je bent een van de zeldzame politici die niet alleen over de schutting tussen partijen heen kijkt, maar er letterlijk ook overheen klimt. En dan weten ze jou ook te vinden. Iedereen die goed advies, een luisterend oor of een knuffel kon gebruiken, die was bij jou aan het goede adres. Collega's zien je als iemand die kan verbinden, menselijke warmte uitstraalt en vertrouwen wekt. En ik zou daaraan willen toevoegen dat je allergisch bent voor wat ze noemen politiek testosteron. Want kom bij Berdien niet aan met geharrewar en gekissebis. Het kwam wel eens voor dat jij als een

soort vrede stichtende blauwhelm tussen de rood aangelopen hoofdjes ging staan. En door iedereen simpelweg als mens te benaderen en te waarderen, heb jij niet alleen inwoners voor je gewonnen, maar ook je collega raadsleden en ons als college uiteraard. Je hebt een baan in het onderwijsveld waar je je richt op burgerschap onder scholieren. Nou, dat lijkt mij een rol die jou op het lijf is geschreven, maar het is ook een baan die ontzettend veel van jou vraagt. We gaan je missen. Gelukkig komt er geen einde aan jouw grote maatschappelijke betrokkenheid en je onvoorwaardelijke liefde voor Utrecht. Want je blijft je natuurlijk ook vandaag en de dagen die erop volgen inzetten voor de stad. Maar wij gaan je wel heel erg missen. Bedankt voor al je inzet, maar vooral ook voor je collegialiteit. En een groot applaus voor deze vrede stichter. Dank jullie wel.

Berdien van der Wilt (D66) [01:58:52]:

Nou, jeetje, wat een mooie woorden. Dank, Sharon. En lieve allemaal, zal ik maar zeggen. Nou, ik ben nu toch een vrede stichter, dus lief mag er ook nogal bij. Ik sta hier met een groot gevoel van trots en dankbaarheid voor alle mooie dingen die ik inhoudelijk heb mogen doen. Samen met jullie, met partners en inwoners in de stad. Maar ik sta hier vooral ook heel erg dankbaar voor ontzettend veel mooie herinneringen die ik heb gemaakt. Herinneringen die ik koester en niet ga vergeten. Bijvoorbeeld alle steun- en aanmoedigingsappjes van Johan. Of het sigaartje roken met Margreet bij het Nederlands Filmfestival. Het uitwisselen van blikken met David als een van ons boos was. Met uiteindelijk altijd een glimlach of knuffel na afloop. Die keer dat Rick na mijn eerste vervelende ervaring online bij me incheckte hoe het ging. En vroeg of hij die persoon moest aanspreken voor mij. De talloze eerlijke heerlijke discussies in de werkgroepen werkdruk en participatie. Het onwijs gezellige werkbezoek in Wenen waar ik met Anne-Marijn, Ruben en Jantine nog tot laat in de nacht dansen te vinden was in een of andere aftandse Weense discotheek. Alle flauwe grappen van Eelco waarvan ik ze niet allemaal op de livestream durf te delen. De warmte en zorgzaamheid van onze geweldige bodes en de griffie. En die ene avond toen ik na een wijntje tegen Maarten van Heuven opbiechtte dat ik snijbloemen ook een duurzaamheidscrime vond. En hij de dag daarna meteen de kans pakte om met een motie te komen om de inkoop ervan te verbieden. Met steun van de D66-fractie. De gedeelde liefde met Hessel op middenuur. Hij is er nu vandoor, maar we weten dat het goed zit. Die me toch nog een beetje bij mijn CDA-hoed hield. En de mooie gesprekken over de mooie en minder mooie kanten van het raadwerk. Soms met een dikke knuffel na afloop. Soms onder het genot van een amaretto sour met Hester. De belangrijkste misschien wel. Mijn geweldige fractie. Mijn zelfgekozen familie die er altijd was. Ik weet oprecht niet of ik het zonder jullie had volgehouden. En ik heb me stuk voor stuk aan jullie verknocht. Ik hou van jullie. Als laatste wil ik iedereen buiten deze raadzaal bedanken die er voor me was in die jaren. Collega's, vrienden, familie. Met uiteraard een eervolle vermelding van mijn lieve moeder en mijn geweldige zus en Joni hier achterin de zaal. Heel fijn dat jullie er zijn. Jullie zijn mijn thuis. Lieve allemaal, ik ga jullie ontzettend missen. De raad, de griffie, de bodes, het college, mijn fractie, ons fractiebureau, partners in de stad en alle inwoners die ik heb mogen ontmoeten. Ik ben een rijker mens dan vier jaar terug en dat ben ik mede dankzij jullie.

Sharon Dijksma (voorzitter) [02:01:41]:

Nadia. Nadia Stylianou. Wat ik zo leuk vind aan jou, is dat jij jouw emoties nooit onder de banken verstoppt. Als iemand iets heel grappig zegt tijdens een raadsvergadering, dan ben jij de eerste die lacht. En als je tijdens een betoog of een inconsistentie of een irrelevantie ontdekt, dan is jouw verbazing in ieder geval tot mijn stoel voelbaar. Typisch Nadia dus. Maar de afgelopen raadsperiode hebben we je natuurlijk ook geleerd kennen als een volksvertegenwoordiger die zich vol overgave op belangrijke onderwerpen stortte. Wat ik zeker wil noemen is jouw strijd met Stevie samen voor het vrijmaken van geld voor een transzorgkliniek in Utrecht. Daar heb je hard aan getrokken. Jij zag dat wonen in de stad niet automatisch betekent dat iedereen een achtertuin, genoeg geld voor een sportclub of een zwemabonnement heeft of een plek in de buurt om te ontspannen. Dus heb je je ingezet voor meer zwemplekken in Utrecht, bij Munt Sluis, jongere plekken, openbare terrassen en ruimte voor sport. En je hebt ook gestreden voor het behoud van het skatepark. Voor één speerpunt, en het was niet eens een verkiezingsthema van D66, zette jij zelfs jullie geheime fractiemedewerker in. Want in een filmpje waarin jij pleitte voor meer openbare plekken waar honden lekker kunnen bewegen, zagen we ook Lou voorbij kwispelen. Dat is jouw langharige teckel die de kijkers blaffend meedeelt dat ook honden net als mensen recht hebben op speelveldjes. En diezelfde Lou reist nu met jouw gezin mee naar, je zou kunnen zeggen, Venlo. Want helaas zijn ook jullie slachtoffer geworden van de oververhitte Utrechtse woningmarkt. En daarom gaan jullie terug naar jouw Limburgse wortels. Dank voor alle inzet voor de stad. Er komt misschien ook wel een moment dat de lokale politiek in Venlo gaat kennismaken met jouw scherpte, jouw humor en je bevoegenheid. En ik hoop dat je de raadspenning die je nu gaat krijgen als een aanmoedigingsprijs gaat zien. Dank je wel.

Nadia Stylianou (D66) [02:04:38]:

Lieve allemaal, het was de eer van mijn leven om gemeenteraadslid te mogen zijn voor ons Utrecht. Soms ben ik bang dat dit het meest geweldige is wat ik ooit ga doen, maar wie weet. Als raadslid heb je idealen en ideeën, maar zonder uitvoering zijn we helemaal nergens. Daarom een diepe buiging voor de mensen die voor de gemeente werken en het waarmaken. Ik heb er zo velen mogen ontmoeten de afgelopen vier jaar. Want wat mag Utrecht in haar handjes klappen met zoveel toegewijde mensen. Mijn lijst die ik nu ga opnoemen is per definitie onvolledig en volstrekt willekeurig. Maar zegt hopelijk genoeg. Projectleiders zoals Eelco van den Bogaert die midden in een bijna instortende werfkelder enthousiast over zijn project vertelt. Rogier Korenman die een onmogelijke puzzel legt waar en welke club mag sporten. En Lily van Neer die onvermoeibaar blijft strijden voor de seksuele gezondheid van onze inwoners. Omgevingsmanagers zoals Mirjam Huwer die ervoor zorgen dat de stem van jongeren niet ondersneeuwt in de grote ontwikkelingen. Trouwambtenaren zoals Erik Hendricks die zelfs een Bali huwelijk romantisch maakt. Bodes zoals Kostas, Jacco, Maarten, Jorgels en Garnt, die je altijd met een glimlach ontvangen. Onze Giffie, Miguel, Florian, Gijs, Johan, Willemien, Bahreddine, Frank, Marjolein en Jelmer, die ons met eindeloos geduld en kennis door de regels loodsten. De vrouwen achter het democratieprogramma. Mieke, Vera, Petra en Judith. Die scholieren laten ervaren hoe onze democratie werkt. En natuurlijk onze bestuursadviseurs. Shelly, Jan, Martin, Martijn, Helene, Maud, Esther en Maria. Die altijd de juiste antwoorden boven tafel krijgen. Het kloppende hart van het stadhuis. Sandy, Danielle, Claire, Imke, Tom, Yeliz, Willem, Jannie en Dennis, bij jullie konden we altijd binnenvallen. En ik doe nog zoveel

Gemeente Utrecht

mensen tekort, dat weet ik. Maar de lof die wij hier vandaag in onze schoenen geschoven krijgen, is net zo goed die van jullie. Utrecht staat voor altijd in mijn hart gekerfd. Ik ga jullie ontzettend missen. Heel erg bedankt. Dank u wel.

Sharon Dijksma (voorzitter) [02:07:09]:

Maartje, Maartje Vermeulen. Met jou nemen we afscheid van een best wel zichtbaar raadslid. En dat is niet alleen vanwege de mooie bloem die je altijd in je haar hebt of de goede schoenen. Ik heb namelijk trouwens dezelfde. Grapje mensen, ik was even aan het opletten of jullie nog wakker zijn. Ja hè? Maartje, je was toegankelijk, bereikbaar. En soms voelde het voor jouw fractie en ik denk ook voor sommige wethouders wel eens alsof er drie Maartjes waren. Je dook overal op. Je hebt ontzettend veel energie. En dat is energie die eruit moet. En dat weten ook de mensen die met jou wel eens op de dansvloer hebben gestaan. Jouw lievelingseten? Roti uit de Kanaalstraat. Goeie tip. Want je kent natuurlijk heel goed de weg in Lombok. Als raadslid, bewoner en ook als vrijwilliger bij het Banka-plein. Een plek om trots op te zijn, want dat is een soort kleine oase in een hele drukke stad. Als kind kun je er geweldig spelen, maar ook voor ouders is het een hele fijne plek. En op 5 mei was het misschien wel de mooiste speeltuin van Utrecht, was de place to be. Heb ik in ieder geval gehoord. En dat was van alles. Karaoke voor kids, een heuse breakdance les. En misschien is het niet zo ver gezocht om een soort van verband te leggen tussen het bankkaartplein en jouw inzet voor de raad. Vanwege natuurlijk je inzet voor speeltuinen en groen, maar ook voor het onderwijs. Want dat was de kern van jouw inzet. Om een mooi, toegankelijk en inclusief onderwijs te maken. Ik denk aan het onderwijs in de huisvesting en alles wat daarbij kwam kijken. Het leerlingenvervoer voor schoolse educatie. Je hebt echt een hart voor onderwijs. En dan noem ik ook nog een recent punt waar jij ook echt voor bent gegaan, de eigen bijdrage voor de kraamzorg. Die wordt straks vergoed via de bijzondere bijstand of de U-Polis. Daar heb je voor gepleit en dat is op de valreep natuurlijk nog een heel mooi resultaat. Lieve Maartje, we gaan jouw aanstekelijke energie missen. En we gaan jou zelf missen. Dank voor al jouw inzet voor de stad. En ook voor jou, welverdiend, een raadspenning. Dank je wel.

Maartje Vermeulen (GroenLinks-PvdA) [02:10:43]:

Lieve mensen, lieve papa en mam die achterin zitten. Ik sta hier op een hele bijzondere plek. Trots dat ik als raadslid van de gemeente Utrecht hier mag zijn. Het Stadhuis is steeds meer mijn tweede huis geworden. En daar wil ik iedereen voor bedanken. Ik ga dat niet één voor één doen, maar ik wil zeggen hierbij iedereen bedankt. Aan het begin vond ik het best lastig en moest ik wennen aan het stilzitten. Tijdens een raadsvergadering. Stilzitten is namelijk niet mijn sterkste kant. Het liefste ben ik met mensen in gesprek. En ga ik lekker op pad. Dat heb ik dan ook heel veel gedaan. En bij elk onderwerp wat in de raad kwam, ging ik er langs of ging ik met mensen in gesprek. Of belde ik soms zelfs aan. Of ik ging zelf naar scholen toe of ik alsjeblied een keer langs mocht komen. Zo heb ik meer dan 60, 65 scholen wel bezocht. En vele andere plekken in de stad. Ik vind het belangrijk om ervaringen van inwoners naar het stadhuis te brengen. Maar ook het stadhuis en de politiek naar de stad. Met vele gastlessen en bezoeken aan allerlei

projecten heb ik dat geprobeerd te doen. Ik genoot in de loop van de vier jaar ook steeds meer van het raadswerk. En ik groeide ook in mijn rol. Ook in letterlijke zin. Want het krukje waar ik nu op sta is inmiddels een paar centimeter hoger dan op het moment dat ik gestart ben. Mede dankzij de Griffie. Ze hebben het iets hoger geworden. En als razende werd ik ook effectiever en het lukte me om elk project wat groener en socialer te maken. Ik zette me in voor kraamzorg, leerlingenvervoer, maar ook voor thuiszitters. Daar heb ik onlangs een initiatiefvoorstel gemaakt en inclusief spelen. Maar toch heb ik besloten om me niet opnieuw te kandideren. Want ik zie mijn drie dochters heel snel groot worden en ik wil graag meer tijd met ze doorbrengen. Mijn strijd tegen segregatie en voor de mensenrechten en ook kansen voor elk kind, die wil ik graag voortzetten buiten de raad. Ik blijf als in Utrecht actief, in het onderwijs, maar ook als vrijwilliger. En wie weet kom ik ooit nog wel een keer terug. Ik wil graag een boodschap geven aan iedereen hier. Heb oog en oor voor elkaar en ook voor Utrecht.

Sharon Dijkma (voorzitter) [02:12:59]:

Ingeborg, Ingeborg Hornsveld. Een volksvertegenwoordiger in hart en nieren. Zo hebben we jou deze periode leren kennen. En dat was je niet alleen vanaf het prille begin, maar misschien eigenlijk al wel een beetje vanaf daarvoor. Tekenend is dat jij bij jouw sollicitatie twee referenten meenam. De directeur van het Volksbuurtmuseum en iemand die schoonmaker was. En het laat zien hoe benaderbaar je bent en dat je ook voor iedereen wil opkomen. Dat heb je altijd met volle overtuiging en volle inzet gedaan. En dat was niet altijd makkelijk, want je kent fysiek de nodige tegenslag. Je bent ook even uit de running geweest in de afgelopen periode. Maar dat liet je door niets tegenhouden, zo kun je het wel zeggen. En ik denk dat het je misschien zelfs nog wel meer vastberaden heeft gemaakt. Vaastberaden om bijvoorbeeld toegankelijkheid op de kaart te zetten. Daar heb je altijd aan gewerkt. Toegankelijkheid, zichtbaarheid en inclusiviteit. Mensen een stem geven die niet gehoord en niet goed vertegenwoordigd worden. En dat solidaire geluid, dat liet je in de raad horen. Ik herinner me bijvoorbeeld de vragen die je hebt gesteld over het beter zichtbaar maken van ons homomonument. En op andere plekken liet je een ander geluid horen. Het liedje In de schaduw van de Dom, dat verdient natuurlijk een plaats in de Utrechtse kanon. Je was ook nog dj ooit, heb ik gehoord, bij Stichting Pann. En daar wist je de dansvloer vol te krijgen met Sezen Aksu. En andere Turkse muziek. Dat is echt voor meer onze generatie dat we dat nog weten, denk ik. Maar er komt er nog één. Daar zijn wij ook allebei dol op. Nina Hagen. Ja, toch? En Patti Smith zijn muzikale helden van je. En dat kan ik heel goed begrijpen. Ingeborg, jij wilde de politiek in omdat je een brug wilde slaan naar mensen, zoals gezegd, die zich niet of nauwelijks door de politiek vertegenwoordigd voelen. En dat heb je in deze raadsperiode met verven echt gedaan. En de Utrechtse politiek gaat dus dat geluid ook missen. Ik hoop dat anderen dat gaan overnemen. Veel dank voor al het werk dat je hebt verzet. En ik geef je heel graag ook een welverdiende raadspenning. Dank je wel.

Ingeborg Hornsveld (GroenLinks-PvdA) [02:17:19]:

Ja, met een krukje, met dank aan Maartje ook, dat die wat hoger is. En, nou, ik heb het droog gehouden, maar het scheelde niet veel, Sharon. Dank je wel. Ik sluit me aan bij heel veel wat

hiervoor gezegd is. De dankwoorden aan de raad, aan mijn collega's, vooral aan mijn lieve fractie. Dank daarvoor allemaal. En ook aan mijn vrouw en dochter, die mij steunde. In mijn bevoegenheid, mijn enthousiasme, maar ook vaak in mijn gemopper thuis. Ja, dat zullen jullie ook wel herkennen. Ik ga iets zeggen dat past bij mijn eigen wortels. En wat ik de afgelopen vier jaar ook heb willen benadrukken. Ik hoop dat de nieuwe raad zich dit ter harte zal nemen. De politiek is een ijdele wereld. Men hoort zichzelf graag praten. Ziet zichzelf op hele grote schermen. Ja, dat gaat ook over mezelf, hè, dit. Dat hoop ik dat jullie dat snapt. Men wil heel graag in de krant en op de foto. En men wil als eerste, of minstens als tweede onder de moties. Natuurlijk omdat we die inhoud oprecht heel belangrijk vinden en een ideaal hebben. Maar ook, laten we eerlijk zijn, ter meerere eer en glorie van ourselves. En als anderen ons niet in de spotlight zetten, dan doen we dat zelf wel, via social media. We werken hard, maar krijgen daarvoor dan ook veel waardering. Ik wil hier en nu even de focus verleggen en als laatste daad in deze raad een symbolisch eerbetoon neerzetten aan de minder zichtbare mensen die in het Stadhuis minstens zo belangrijk zijn, alles mogelijk maken, alles voor ons hebben gedaan en daarvoor niet in de krant op de story's van Instagram komen. En gelukkig hebben een paar mensen dat voor me ook al een beetje gedaan. De mensen die regelmatig als groep bedankt worden, maar die ik nu als individu met voor- en achternaam wil noemen en op een voetstuk wil zetten. Let op. De bodes. Kostas Librakakis. Salam Buzilat, Garnt Brouwer, Remy Penning, Ruben Bakker, Savannah Linkers, Adela Leerdam, Georgios Stravianidis, Maarten Klaassen, Simon de Vries, de regisseurs van de livestream daarboven, Dennis van Averzout, Gerard Uitwillige, Jordi Doverje, De catering niet te vergeten. Betty Ruys. Erik van Maarschalkeweerd. Niveen Abdelaziz. Van de beveiliging heb ik helaas niet alle namen, omdat ze wisselen uit de pool. Maar op maandagavond is daar in ieder geval altijd Tim. De UW Schoonmaak. Gerard Smits, Claudia Kilian, Bereket, Angel Radione. En de klokkers. Ze zijn er nu niet, we kunnen lekker over de tijd heen, merken jullie dat? Zal ik even nog een liedje zingen? Nee. Ander keertje. Bente Rodenburg. Corrieke Tornbroers. Ingeborg van Teeseling. Madonna Wartan. Merel Warmerdam. Olivier Slebos. Tim Bakker. En de mensen die zorgen dat alles op rolletjes loopt. Zoals Jannie van der Vlis Timmer. En Sandy van Turenhout. Ik ga een applaus vragen voor jullie. Voor alle onmisbare mensen in de stad. Waarvan dit er een hoop zijn. Ik wil iedereen die kan staan vragen op te staan. En een daverend applaus geven voor alle onmisbare in de stad. Dank jullie wel. Dank jullie wel. Ik ga jullie ook missen.

Sharon Dijkma (voorzitter) [02:22:11]:

Ja, met de kleine... Marijn, beste Marijn, dat de werkdruk voor gemeenteraadsleden torenhoog kan zijn, is denk ik wel het understatement van het jaar. En in het verleden gaf jij gemeenten natuurlijk advies over hoe zij hun werk efficiënter konden doen. En hier in het Stadhuis leidde jij een werkgroep die zich onder meer bezighield met de werkdruk in de raad. Je bent het voorbeeld van iemand die zijn werkervaring gebruikt om het raadswerk te verbeteren. Je hebt een lange staart van dienst in de gemeenteraad. Als raadslid, maar ook als fractiemedewerker. Na de verkiezingen van 2018 was jij zes dagen, heb ik gehoord in de veronderstelling, dat je eindelijk een raadszetel had bemachtigd. Maar Tess had voorkeurstemmen zodanig dat zij gekozen werd. En toen bleef jij dus fractiemedewerker. Maar uiteindelijk werd jouw geduld toch beloond. En Utrecht werd beloond met een raadslid dat altijd alle details wilde weten, de stukken goed las, optimaal voorbereid het debat inging. En mobiliteit en verkeer, dat waren jouw onderwerpen. Zo

streed je voor een alternatief herinrichtingsplan voor de bewoners van de Maliebaan. Je kreeg het voor elkaar dat er een onderzoek kwam naar de verkeerssituatie op de Meernbrug. Die gaat nu ook leiden tot aanpassingen van de verkeerssituatie op de Meernbrug. En we leerden jou kennen als een politicus die zich vast kon bijten in een onderwerp. Vast hield aan zijn standpunt stevig debatten kon voeren, maar zonder daarbij op de persoon te spelen. En wat ik heel mooi aan jou vind is het gemak waarmee je met iedereen eigenlijk ook contact legde. Even gezellig buurten met vak C en de Griffie, dat deed je gewoon. Ondanks jouw warme hart voor Zeeland en Griekenland ben je dus wárs van eilandjescultuur. Gezinsuitbreiding opnieuw is onderweg. Tijd voor wat anders. En jouw vakmanschap, je bent wel eens de Mark Rutte van de Utrechtse Raad genoemd. Dat gaan we missen. En ook jouw onbegrensde inzet. En daar wil ik je voor bedanken. En ook voor alle tips die ik ook heel vaak van jou kreeg. Gewoon even een appje. Heb je hier aan gedacht? Denk je daaraan? Ik wil dat nu wel gewoon erkennen. Dat is echt fijn. En dat heb je altijd gewoon met alle vriendschap gedaan. En dat is zeer waardevol. Dank je wel ook daarvoor. Dat heb ik bijzonder gewaardeerd. Ik wens jou en blijf je zeker zien, weet ik. En je gezin alle geluk, goeds en gezondheid. En heel graag geef ik jou ook de raadspenning. Want je hebt hem zeer, zeer verdiend. En neem die leuke kleine maar even mee.

Marijn de Pagter (VVD) [02:26:25]:

Bij mij mag hij iets omhoog dan weer. Voorzitter, leden van het college, en Sharon in het bijzonder, heel erg veel dank. Allereerst voor de mooie woorden die je net uitsprak. Ik kreeg tranen van in mijn ogen, dankjewel. Wie erbij was toen ik mijn maidenspeech gaf, ruim zeven jaar geleden, weet dat ik op bijzondere momenten als vandaag iets dierbaars bij me draag. Dat is dit oude zakhorloge. Misschien de mensen die erbij waren bij de maidenspeech weten het nog. Ik heb het gekeken van een van mijn grote voorbeelden, mijn opa. Hij had het op zijn beurt weer van zijn opa gekregen. Het horloge mag dan 140 jaar oud zijn, maar hij doet het nog steeds. Ik weet niet of je het hoort door de microfoon heen. Maar hij tikt lekker, er zit een mooie secondewijzer op. Dus ik leg hem hier ook even neer. Ik zal een beetje in de gaten houden dat ik niet over die drie minuten heen ga die ik hier vandaag heb. Maar vandaag houdt niemand zich echt aan de tijd volgens mij. Dus vergeef me. Beste allemaal, ik sta hier echt met een mix van emoties. Aan de een kant kijk ik met trots en dankbaarheid terug op mijn twee periodes in de Raad. En aan de andere kant voel ik ook echt dat het nu voorbij is. Ik ga het raadswerk, deze zaal en al deze mooie mensen hier ook gewoon ontzettend missen. Maar het eerste over eerst. Het is gewoon goed zo. Voor mij komt er niet alleen een einde aan een raadsperiode van bijna acht jaar, maar eigenlijk ook een einde aan een periode in dit Stadhuis die begon toen ik eind 2013 fractiemedewerker voor de VVD werd en commissielid. En in al die tijd heb ik allerlei prachtige rollen in dit Stadhuis mogen vervullen. Ik heb bijvoorbeeld voorzitter mogen zijn van de raadscommissie. De raad meerdere keren mogen voorzitten. Fractievoorzitter mogen zijn van de grootste oppositiepartij. De werkgroep werkdruk en werkwijze mogen voorzitten. Toch ook een huzarenstukje, zou ik willen zeggen. Voorzitter, ik kijk met veel dankbaarheid terug op allerlei mooie momenten in mijn raadsperiode. Ik denk bijvoorbeeld aan al die momenten met mensen die me aanspraken en bij hun thuis uitnodigden. Of hier op het Stadhuis langskwamen om hun zorgen te delen. Of aan dat moment dat Linda Voortman symbolisch een paspoort bij mij thuis bezorgde voor het eerst. Omdat we inderdaad mogelijk hadden gemaakt. En dat moment dat ik eindelijk de eerste flexflitspalen geplaatst zag worden langs de weg, nadat ik daar een paar keer

voor had gevraagd. En dat moment waarop de Raad instemde met verbetering van de verkeersveiligheid bij de Meernbrug. En voorzitter, zo kan ik ontzettend veel momenten opnoemen. Het zijn er gewoon veel te veel voor de drie minuten die ik heb. En volgens mij ga ik langzaam al erover heen. Maar goed. Voorzitter, ook ik ga dit moment gebruiken om mensen te bedanken. En ik begin dan natuurlijk allereerst met het bedanken van mijn allergrootste supporter. Dat is mijn vrouw Eva. Ze zit helemaal achterin. Lieve Eef, zonder jou had ik echt nooit gestaan waar ik nu sta. Je hebt me heel veel avonden en weekenden thuis moeten missen. Maar je keek zelfs mee met vergaderingen. En gaf mij echt de allerbeste feedback. Heel, heel, heel, heel veel dank voor jouw steun. Zo. Had ik even niet verwacht. Voorzitter. Natuurlijk wil ik ook de twee fracties bedanken waar ik in heb gezeten voor de ontzettend fijne samenwerking. Voor de mooie discussies. Voor het vele lachen. En ook een groot woord van dank van alle collega's in de Raad en het college voor alle mooie debatten en de warme persoonlijke contacten. En natuurlijk Merel en Miguel en hun mensen van de Griffie. De mensen van de beveiliging Bode, zoals Tim, Icostas, Jorgos, al hun collega's. Betty en haar collega's van de catering voor alle goede zorgen. En al die andere mensen die ervoor zorgen dat wij ons werk kunnen doen. En ook niet te vergeten de journalisten die hier vaak gaan zitten en ook de mensen in de stad vertellen over wat wij hier allemaal doen. Dank. Voorzitter, voor mij zit het erop. Het klokje is rond, zou ik willen zeggen. En tegen iedereen die blijft zou ik willen zeggen, hou de sfeer goed en de werkdruk laag. Het gaat jullie goed.

Sharon Dijksma (voorzitter) [02:31:03]:

Fred, Fred Dekkers. Er was een tijd, Fred, dat zo ongeveer iedere organisatieadviseur trots zei dat hij Black Belt was. Een zwarte band in de zogenaamde Lean Sigma Six. Dat is iets met efficiënte dienstverlening, maar ik heb geen idee. Ik weet ook niet of het misschien alweer wat op zijn retour is. Maar jij hebt in ieder geval wel een echte zwarte band in taekwondo. Dat is een sport die een belangrijke rol speelt in jouw leven. En niet alleen voor jou persoonlijk als sporter. Want naast je raadwerk gaat veel van wat je doet in de stad ook over taekwondo. Je bent scheidsrechter, je helpt een sportschoolhouder en via die sportschool Tjamie Sports maak je de sport ook toegankelijk voor een grote groep. Van de allerjongste tot ouderen en de laatste via een programma meer bewegen voor ouderen. En onderuitgetakeld was je zelf ook wel wat op het gebied van gezondheid. Want vanwege een hartoperatie moest de raad jou in 2018 een paar maanden missen. Maar je kwam gewoon terug. En je bleef je inzetten voor de stad met hersteld hart en ook met je ziel, zou ik willen zeggen. En bij die inzet was het sleutelwoord participatie. Want wat jij zelf in de praktijk brengt met taekwondo, dat gun jij andere Utrechters. En je hebt eigenlijk vanaf het prille begin ervoor geijverd om die participatie te vergroten. En daar begon je dus dertig jaar geleden ongeveer al mee en je hebt dat gewoon in de raad voort gezet. En het leidde tot heel uitgebreide bijdragen ook af en toe. In het debat over bijvoorbeeld Samen Stad Maken. Maar het zorgde ook voor tastbare resultaten. Want je was een enthousiast pleitbezorger van het initiatievenfonds. En ook de buurtaanpak stilzitten is aan jou niet besteed. Dus in de vakantie ga je daar heel graag op uit met de fiets. En dat past bij iemand die zich zo inzet voor de mobiliteitstransitie, want dat heb je ook nog gedaan. De voetgangersnota die er nu ligt is ook voor jou een succes. Dus als je hier straks wegfietst, vermoed ik, dan doe je dat in het besef, Fred, dat hoop ik van harte dat je dat zo zult voelen, dat je echt het verschil hebt kunnen maken. En met een raadspenning op zak. Het gaat je goed en dank je wel.

Fred Dekkers (GroenLinks-PvdA) [02:34:48]:

Bedankt Sharon voor de mooie woorden en lieve allemaal. Voor u staat een trotse man. Trots op Utrecht en trots dat ik in de 54 jaar dat ik in Utrecht woon, waarvan ruim negen jaar als raadslid, heb kunnen bijdragen aan een mooier, groener, eerlijker en veelkleurig Utrecht. Toen ik naar Utrecht kwam was het een slaperig provinciestad, waar op zondag de verkeerslichten uit waren omdat er geen verkeer was. Nu is het soms te levendig. Maar ik ben ook wel trots dat er ook buiten het centrum veel te beleven valt. Vorige week was ik nog bij 25 jaar het Wilde Westen. Met muzikanten en zangers uit heel veel verschillende landen. Op plekken waar bedrijven als Werkspoor, Bronswerk en Kok verdwenen zijn. Bedrijven waarvan de werknemers in 1941 deelnamen aan de Februaristaking. Daar hebben culturele, sociale, duurzame Utrechters en ruimtemakers initiatief genomen op momenten dat de bouw niet van de grond kwam. Die oude industriegebieden zijn nu de plekken waar we nieuwe woonbuurten maken. Met stevige verdichting, maar ook ruimte voor groen, ontmoeten en duurzame betaalbare woningen. Autoluw, klimaat adaptief, circulair en natuur inclusief. Als wijkraadsvoorzitter en lid van de ontwikkelgroep Lombok Centraal praat ik mee over de ontwikkeling van de kop van Lombok, het Westplein en het buurtsgebied. Veel van de uitgangspunten die in de net vastgestelde stedenbouwwisatie zijn vastgesteld, zijn toen ontwikkeld. De discussie over een tunnel onder het Westplein was ook een kantelpunt in de discussie over bereikbaarheid. Toen ik in Utrecht kwam, reden er nog auto's door de Lange Elisabethstraat. En was de Catharijnesingel nog een stuk snel weg. De acties van onder meer Utrecht Weer omsingeld, Ronduitweg, Vrienden van Amelisweerd en verkeersgroepen in Ondiep en Zuilen hebben eraan bijgedragen dat we doorgaand autoverkeer waren en voorrang geven aan fietsers, voetgangers en OV. Ik ben trots dat ik betrokken was bij die acties, bij het vaststellen van het mobiliteitsplan. En in de laatste vergadering bij het vaststellen van de voetgangersnota met de motie herstel van het Zebrapad. De kop van Lombok en het Westplein waren de eerste co-creatieprocessen in Utrecht. En er kan best nog heel veel beter aan Samen Stad Maken. En het afschaffen van de wijkraden, dat was echt een misser. Toch ben ik trots hoe we in Utrecht Samen Stad Maken. Ik ben trots op de methode Einstein en trots op de voorzieningen voor mensen zonder papieren. Succes hebben vele vaders en moeders en die wil ik bedanken. Al die Utrechters die met hun dromen en zorgen voorstellen en bezwaren mij hebben geïnformeerd en geïnspireerd. Alle raads- en commissieleden met wie ik heb samengewerkt. Alle mensen in het Stadhuis en het Stadskantoor die ons werk mogelijk hebben gemaakt. En ik ben blij dat een aantal mensen ze met naam hebben genoemd. En natuurlijk mijn lieve vrouw Nelly en dochter Wieke, die me veel hebben gemist, maar altijd hebben gesteund. Met een beetje provo en protest, maar met veel positiviteit hoop ik nog lang te blijven bijdragen aan het progressief Utrecht.

Sharon Dijkma (voorzitter) [02:38:39]:

Komen we bij Rachel, Rachel Heijnen. We hebben het allemaal gemerkt. Jij nam het raadswerk heel serieus en gaf het altijd de zorg en aandacht die het verdient. Ik zou

Rachel Heijne (GroenLinks-PvdA) [02:41:29]:

Voorzitter, dank Sharon. Hier sta ik dan, nog één keer na twee periodes in de Raad. Acht jaar. Lang genoeg om te groeien, om onderwerpen te doorgronden en om te ervaren dat raadswerk vaak een lange adem vraagt. Voor de inhoud ben ik de Raad ingegaan. Over de inhoud zal ik dus ook nog één keer spreken. Sorry. Twee onderwerpen. Het eerste debat dat ik deed ging over windmolens in Rijnenburg. De besluitvorming is inmiddels afgerond. Ze staan er nog niet, maar ik heb er het volste vertrouwen in dat die wel gaan komen. Het gebied is groot en de ontwikkelingen in het gebied gaan door in de volgende raadsperiode. Dus ik gebruik dit moment om nog één keer te benadrukken. Zorg dat er in het noorden van die polder, naast duurzame energie, ook dat prachtige stadsbos komt. En voorts ben ik nog steeds van mening dat bouwen in de polder geen goed idee is. Inmiddels is anders besloten, maar ik ben ook nooit bang geweest om tegen de stroom in te zwemmen. En dat brengt mij, het werd nu al genoemd, bij het andere onderwerp dat me aan het hart ligt, houtstook. En daarmee natuurlijk gewoon schone lucht, want daar ging het om. In acht jaar tijd heb ik het sentiment zien kantelen. Waar het onderwerp acht jaar geleden nauwelijks serieus werd genomen, is er nu breed besef van de schadelijkheid van houtstook. Het kwam net ook al uitgebreid aan de orde. Ik ben blij dat mijn initiatiefvoorstel is aangenomen en dat we in deze raad met brede steun hebben besloten dat we in 2030 echt helemaal stoppen met houtstook in Utrecht. Dank aan Eva ook. Ik vond het heerlijk om me in te zetten voor een duurzame groene stad. Maar wat mij het meest raakte in dit werk is hoe dichtbij de stad kwam. De mails van bewoners, de uitnodigingen om op bezoek te komen, de gesprekken op straat en het gevoel dat je echt iets kunt betekenen. Waarom dan toch stoppen? Omdat ik naast mijn baan dit werk ook echt pittig vond. Ik had vaak het gevoel op twee plekken te kort geschoten. En daarnaast wil ik gewoon meer tijd voor mijn privé leven. Vooral voor mijn ouders die meekijken. En tot slot heb ik de sfeer inderdaad ook echt zien veranderen. En daar had ik moeite mee. Jullie zien het aan me. Daarom mijn oproep aan de mensen die doorgaan. Hou elkaar een beetje heel. En er is één iemand die ik daarin bijzonder wil noemen. En dat is David Bosch. Hoewel wij inhoudelijk flink uit verschillen. Ik kan mijn letters niet meer lezen. Hoewel wij inhoudelijk flink konden verschillen, veroordeelde hij publiekelijk de bagger die ik over me heen kreeg na het voorstel over houtstook. Dat getuigt van medemenselijkheid en respect. Ik heb je dat vaker zien doen en daar wil ik je hartelijk voor bedanken. En ik wil vooral zeggen, blijf dat doen. Dank aan iedereen die dit werk mogelijk heeft gemaakt. Prachtig hoe Ingeborg ze bij naam noemde. In het stadhuis en in het stadskantoor. Mijn collega raadsleden, met velen heb ik met jullie heel mooi samengewerkt. Ik genoot ervan om te kijken waar we elkaar kunnen vinden en waar we samen voorstellen kunnen maken. En het college, dank voor jullie tomeloze inzet en voor de samenwerking. En natuurlijk in het bijzonder mijn fractie. Jullie waren altijd een warm bad. Tot slot bedank aan familie en vrienden en heel erg in het bijzonder aan Maarten die daar zit in een hoekje. Ik zie je net. Duizendmaal dank. Je stond altijd achter me, letterlijk en figuurlijk. Nooit gemopper, altijd steun en vanaf morgen weer wat meer rust. Maar vanavond moet je nog één keer alleen naar huis, want ik vier een feestje. Mijn tijd in de raad stopt hier, maar mijn inzet niet. Utrecht blijft mijn stad en ik blijf me inzetten. Alleen op een wat andere manier. Dank jullie wel.

Sharon Dijkma (voorzitter) [02:46:35]:

Ik had natuurlijk net al even aangekondigd. Want we gaan nu over naar de Good Cop. Naar Julia. Kijk, fractievoorzitter van GroenLinks zijn dat is een heel verantwoordelijke plek. Zeker hier in Utrecht. En bij Julia komt er nog een interessante lijst aan nevenactiviteiten bij. Want je bent op verschillende manieren actief. Voor de Landelijke Studentenvakbond. Je zat in de Raad van Advies van Dwars. Onder andere, begrijp ik. En je rolde zo vanuit dat leven jong de raad in. Aanvankelijk richtte jij je op werk en inkomen en sport, maar je ontwikkelde je eigenlijk al snel tot generalist. Je nam een plek in de werkgeverscommissie in en verrichtte belangrijk werk onder de motorkap van onze gemeenteraad. Dat is werk dat niet altijd gezien wordt, maar wel ook de nodige tijd opslokt. En het is bijzonder dat je daarnaast ook tijd en aandacht had voor al jouw collega's. Hoe gaat het met je? Hoe zit je erbij? Hoe kunnen we jou helpen om het werk te doen? En daar heb je je echt populair mee gemaakt bij heel veel collega's ook. En ondertussen werkte je ook nog hard aan jouw eigen bijdrage. En daar zaten hele bijzondere momenten bij. Het initiatiefvoorstel krijgen waar je recht op hebt bijvoorbeeld. Maar ook het voorstel voor het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen. Dat werd een flink gevecht, tot aan de Hoge Raad aan toe. Maar je kwam zag en je zou kunnen zeggen en overwon. Want de voorstellen en die strijd die jij daarvoor levert, die zijn wel typerend voor hoe jij politiek bedrijft. Zonder ego, zonder op te geven, maar ook met een loepzuiver moreel kompas en de feiten altijd paraat. Je woont in een heel vrij stukje Utrecht, in Tolsteeg. En daar kom je dan bij van het raadswork met een tamelijk indrukwekkend lijstje van wisselende hobby's. Rollerskaten, klopt hè? Maar ook een hele tritse andere heb ik gehoord. Tapdancen, Afrikaans dansen, saxofoon spelen. Eigenlijk alles in de categorie hier zitten de burenen niet op te wachten. En slecht nieuws voor de burenen, want jouw tijd in de raad zit erop. Voor ons ook slecht nieuws trouwens, want we gaan je ontzettend missen. En vooral jouw gewetensvolle manier van politiek bedrijven. Graag geef ik ook aan jou de raadspelling. Dankjewel Julia.

Julia Kleinrensink (GroenLinks-PvdA) [02:50:06]:

Ja, dank u wel, voorzitter. Dank je wel, Sharon. En heel eerlijk, toen ik acht jaar geleden solliciteerde voor de raad, had ik werkelijk geen idee waar ik aan begon. Sterker nog, toen ik werd gebeld over mijn plek en ik werd voorgedragen voor plek 7, dacht ik dat ze een fout hadden gemaakt en eigenlijk 17 of 70 bedoelden. Dus ik heb nog een keer gecheckt of dat wel klopte. Kortom, ik begon dit avontuur eigenlijk een beetje zoals Dorothy in The Wizard of Oz, die na een storm in een totaal andere wereld belandt en op avontuur gaat. En voorzitter, er was geen betere plek om dat te doen dan hier in Utrecht, in deze raad en in deze fractie. Ik kwam namelijk in een fractie terecht waar ik het politieke werk mag leren en waar voorbeelden mij lieten zien dat je politiek kan hebben vol idealen, zonder ego en zonder dubbele agenda's. En ik kreeg uiteindelijk het vertrouwen van hen om lijsttrekker en fractievoorzitter te worden. En dat is een rol die ik mezelf nooit had toegedicht en die ook niet bij elke partij vanzelfsprekend geweest zou zijn. En ook van deze fractie die er nu zit heb ik altijd 100% steun gevoeld. Fractievoorzitter zijn is soms een hele zware en moeilijke taak, maar dat werd altijd goed gemaakt door jullie. Dus dank jullie wel daarvoor. En ook dank jullie wel voor het zijn van die politieke familie bij wie ik altijd terechtkom. En lieve mensen, wees een beetje lief voor die fractievoorzitters hier, ook in de

toekomst, want ze hebben echt een zware taak te vervullen en het is nog wel eens ondankbaar. Dorothy maakte die reis niet alleen en slaat zich er met metgezellen doorheen. En die samenwerking heb ik hier ook altijd gevoeld. Met de raad, met de coalitie en natuurlijk met het college. Samenwerken aan hetzelfde doel, hoewel er af en toe een zijpaadje werd genomen of iemand een keertje verdwaalde. Het was in ieder geval een feest om dat met jullie samen te doen. En voor mij blijft die kern ook dat we politiek moeten samenwerken. En ik wil jullie bedanken dat ik eigenlijk bij ieder van jullie hier in deze zaal altijd terecht mocht. Weten dat je in vertrouwen met elkaar kan sparren. Samen kan zoeken naar een oplossing voor een inhoudelijk ideaal. En af en toe ook nog samen een drankje kunnen doen. Om even de raadsdag te verwerken met alles wat er weer is gebeurd. De Wizard of Oz blijkt uiteindelijk vooral een goochelaar met knallen en rook. En ook wij weten eigenlijk dat het niet gaat om het harde schreeuwen. En dat het werk eigenlijk niet hier gebeurt, maar achter de schermen. Alle mensen van de ondersteuning maken dat mogelijk. Die heeft Ingeborg al zo mooi genoemd. Dat wij hier in deze zaal met elkaar van mening mogen verschillen. En dat is ontzettend waardevol. Dus dank daarvoor. En mijn vertrouwen in de politiek is misschien vooral gegroeid door die zogenoemde achterkamertjes, zoals anderen het zouden noemen. Of het nu de procedurevergadering was, vol procedureel geneuzel, die gelukkig na een tijdje werd afgeschaft. Het dagelijks bestuur, waar elke keuze werd betwist door de mensen die daar nog niet in hadden gezeten. Het scheidt toch een band met de mensen met wie je daar dan zit op dat moment. De avonturen met de CPR, waar we echt ons best deden, maar niet altijd wisten hoe we nu weer verder moesten. Het fractievoorzittersoverleg, waar ik de grapjes van sommige collega's heel hard nodig had om er doorheen te komen met elkaar. Dank jullie wel. Het scheidt een band en het helpt om dit werk te doen. Voorzitter, de reis in de politiek is wonderbaarlijk, grillig en vol ontdekkingen. En ik heb er ontzettend van genoten. Dankzij jullie allemaal hier. Zorg dat je het avontuur samen doet. Zoek die metgezellen met elkaar op en vertrouw elkaar. Want je komt er niet alleen verder mee, het maakt het werk ook nog eens leuk. Dank jullie wel.

Sharon Dijkma (voorzitter) [02:53:50]:

We zijn bij het hoofdstuk afscheid nemen van de raadsleden nu aangekomen bij de laatste drie raadsleden die ik ga toespreken. En dat begint met iemand die vandaag speciaal ook voor de gelegenheid een stropdas aan heeft getrokken. Ik waardeer dat zeer. Dat zou best vaker mogen. Beste Maarten, niet alleen voor jou hè, gewoon... Jij bent een van de dinosauriërs van deze raad. En ik bedoel dat lief. Als compliment. Want je bent onze Nestor. En net als alle gemeenteraadsleden was jij ooit een junior. Maar als beginnend raadslid liet je meteen al een onuitwisbare indruk achter. Want er moest een fietspad bij het Merwede Kanaal komen. Je keek naar de plannen en je werd er meteen niet enthousiast van. Van de gedachte dat er een gelijkvloers kruispunt kwam op die ontwerp-tekening. Je zag het doemscenario al voor je. Massa's wachtende fietsforensen die hier de weg moesten oversteken met ellenlange fietsfiles tot gevolg. Dus pleitte jij voor een fiets onder doorgang. Maar je wilde jouw verhaal wel goed onderbouwen, dus trommelde je de fietserspont op. En met hen was jij een paar dagen lang bij de Nelson Mandela Brug fietsers gaan tellen. En wat jij natuurlijk allang vermoedde bleek ook te kloppen. Het aantal fietsbewegingen was hier zo hoog dat een onderdoorgang te verantwoorden was. Je legde de cijfers voor aan wethouder Van Hooijdonk en zij paste de

plannen hierop aan. En op 1 december 2020 ging de fietstunnel open. Als je dit zo snel voor elkaar krijgt, ik zou echt willen zeggen daar doen andere politici soms jaren over, maar het zegt iets over hoe gedreven je bent, hoe vasthoudend je bent. Je zet jouw tanden in dossiers zoals Bommel zich vastbijt in zijn speeltjes. Dat is de hond van Maarten en als je hem volgt op Instagram dan zie je alle avonturen langskomen. En dat mag ook wel, dat je je tanden ergens inzet, want je hebt in drie termijnen niet de makkelijkste dossiers gehad. Grondzaken, handhaving, openbare orde en veiligheid en wonen, om er maar een paar te noemen. In mei 2020, we zaten midden in de coronapandemie, presenteerde jij Summer in the City. En jouw plan was om in de zomer te kijken naar mogelijkheden voor horeca en cultuur om toch open te blijven. En je stelde daarom voor om terrassen in de stad uit te breiden en meer ruimte te creëren voor culturele evenementen en buitenbars. Alles uiteraard op anderhalve meter. En daarmee maakte je de zomer voor zowel horecaondernemers als inwoners ietsjes zonniger. En hopelijk wordt de toekomst van woningzoekenden ook wat zonniger. Want als lijsttrekker ging jij vier jaar geleden de verkiezingen in met de belofte om te gaan bouwen in Rijnenburg. Om het woningtekort aan te pakken. En in het coalitieakkoord werd afgesproken dat er vanaf 2035 gebouwd gaat worden. En jij hebt deze raadsperiode je hart gemaakt voor de bouw ervan en ook de debatten hierover geagendeerd. Je bent dus heel belangrijk geweest in het besluit om te gaan bouwen in Rijnenburg. En daarvoor moest je wel eerst jouw partijgenoten achter je krijgen. En ik heb gehoord dat je tijdens een ledenvergadering op Camping Ganspoort een vlamdend betoog hebt gehouden om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. En net als bij

Maarten Koning (D66) [03:01:35]:

Dank u wel voor deze mooie woorden en natuurlijk voor deze onderscheiding. Twaalf jaar in een paar minuten. Mijn eerste debat moet over het stationsgebied zijn geweest. Enorm spannend was dat. En dat gebied blijft natuurlijk spannend. En toen al in debat met Cees en Pepijn. Dan hebben jullie een voorproefje voor wat er nog gaat komen. Er gebeurde heel veel in die tijd, net als nu natuurlijk overigens. Het Centraal Station was net helemaal afgebroken en weer opgebouwd. En wij werden er als kersverse raadsleden rondgeleid door de trotse directies van NS en ProRail. De hele raad feestte uitbundig mee bij het openingsfeest van Tivoli Vredenburg, wat toen werd geopend. En als woordvoerder mobiliteit mocht ik mee aan de eerste busrit via de nieuwe busbaan over Papendorp naar Vleutende Meern. En de Dom was nog lang niet ingepakt, hij was nog niet gerenoveerd en nog niet uitgepakt. Sterker, daar was in 2014 helemaal geen cent voor beschikbaar. Want het stadsbestuur moest ook toen flink bezuinigen. En er woonden pakkenbeet 50.000 mensen minder in onze stad dan nu. Sinds 2014 kwam er hetzelfde inwonertal bij als hoeveel mensen er wonen in een woerden of in een houten. In twaalf jaar tijd maakten drie generaties studenten hier hun studietijd door. En bij al die feitjes voel ik eigenlijk geen spatje weemoed, maar vooral heel veel trots. Want wat een rijkdom dat een stad zich zo kan ontwikkelen. Wat fantastisch dat er zoveel gebeurd is in die twaalf jaar. En ik leerde mijn vriendin Anne kennen en ons zoontje Stelvio werd geboren. Dank dat jullie er altijd voor mij zijn. En wat fijn dat mijn moeder hier ook kan zijn vandaag. En lieve fractie, lieve Iris, Robin, Bram, wat een fijn team zijn wij toch en ik ben jullie daar heel erg dankbaar voor. En natuurlijk waren er in de afgelopen jaren momenten dat ik me best even verslagen voelde. Na de tramaanslag en in

de tijd van corona en soms als ik zag hoe mensen in de raad met elkaar omgingen. Maar ik heb ook gezien dat ondanks dat, dat alles wat ons verbindt veel sterker is. Dat we ook geschillen opzij kunnen zetten. En dat we het met elkaar moeten doen. En Churchill zei na de Tweede Wereldoorlog. Niemand beweert dat democratie perfect of alwetend is. Inderdaad, er wordt gezegd dat democratie de slechtste regeringsvorm is. Met uitzondering van al die andere vormen die van tijd tot tijd zijn uitgetoetst. En zo is het. Democratie en onze rechtsstaat, dat moeten we koesteren. En al is er nu zoveel onrecht en wanwoorden in de wereld, zonder optimisme is er geen toekomst. Ondanks alles blijf ik geloven dat we voor de volgende generatie een betere Utrecht kunnen nalaten dan wat we hebben aangetroffen. En met die instelling heb ik steeds mijn raadswerk gedaan. En in een stad wordt geleefd en wij, wij raadsleden, wij leven mee. Vooruit, dat is de enige weg. Want is er een gebrek aan duurzame energie, dan kiezen we voor zonnevelden en windmolens. Vallen er te veel verkeersslachtoffers, dan maken we 30 kilometer de norm. Is er een tekort aan groen en water, dan brengen we de singel terug. Zijn er te weinig woningen, dan gaan we bouwen in Rijnenburg. En is er kansenongelijkheid onder scholieren, dan regelen we schoolontbijtjes en lunches. En de Utrechtse raad laat zien dat dat allemaal wel kan. De raad leeft mee met haar inwoners en we maken de stad beter. Want dat is onze plicht. En zo zal de raad die morgen geïnstalleerd wordt het weer doen. En ik ben zo benieuwd naar de komende twaalf jaar en ik ga dat allemaal volgen. Want ja, ik ga de raad uit, maar die raad die blijft natuurlijk een beetje in mij. Het gaat jullie goed, dankjewel.

Sharon Dijksma (voorzitter) [03:06:10]:

dan kom ik nu bij Cees Bos beste mensen beste Cees er zijn een paar zekerheden in het leven. Belastingen is daar één van maar ook... Cees Bos in de Utrechtse gemeenteraad en Cees, als er überhaupt al een houdbaarheidsdatum op het raadswerk zit, dan trokken jou kiezers in de eerste plaats en jij je daar ook nooit iets van aan. Want jouw tijd in de Utrechtse gemeenteraad leest eigenlijk als een spannende politieke thriller. Met die bloedstollende avond waarop de raad een besluit moest nemen over de centrale bieb en het filmhuis Het Hoogt op het Smakkelaarsveld. Je had de kerstvakantie gebruikt om je nog eens goed te verdiepen in dit dossier. En het was niet eens jouw dossier, zodat je wist waarover je ging stemmen. En met jouw beslissende stem, 23 tegen 22, verdween het plan van tafel. Wat zeker ook in een politieke page-turner thuis hoort, is jouw gewaagde plan om destijds samen met Wim Oostveen een lokale partij op te richten. Jullie wilden een vuist maken tegen de gevestigde orde. En jij zei dat je met Stadsbelang Utrecht je hard wilde maken voor, ik citeer "de gewone dingen die spelen bij de inwoners van Utrecht". Einde citaat. En een vuist maken deed je. In het begin samen met Wim en de laatste twee termijnen als eenmansfractie. En met iemand die een financieel adviesbureau runt kan het niet anders zijn dat je altijd een set haviksogen had waarmee je de geldstromen volgde. Sociaal waar het kan, zuinig als het moet, werd jouw motto. En het lot van elke eenmansfractie, een karrenvracht aan portefeuilles beheren, die droeg je. Maar je zorgde er ook voor dat je kon shinen op onderwerpen die wat verder van het gemeentelijke huishoudboekje staan. En ik vond dat soms ook wel voor jou een best wel verrassende voorstel. Ik ga er twee noemen. Namelijk, iedereen voelt deze aankomen. Het initiatiefvoorstel voor de Bijenhoofdstad. Compleet met T-shirts. En mede dankzij jou is er bij de koffieautomaten ook haveremelk beschikbaar. Dus de Amsterdamse haveremelkelite vond post in Utrecht met dank aan Cees. En met jouw bravoure bracht je altijd reuring in de raad en tijdens de

commissievergaderingen. Je was altijd de eerste die reageerde als er een commissievoorzitter of een gespreksleider voor een raadsinformatiebijeenkomst nodig was. En die leidde je dan op je eigen manier. Je ontpopte je niet alleen als het geheugen van de gemeenteraad, die meteen dossiers, besluiten en eerdere discussies kon opsommen. Je bent ook het voorbeeld van een politicus die zacht is op inhoud, maar wel hard ook op de relatie. En met jouw warme hart voor het politieke vak en de inhoud en de stad waar je bent geboren, was je altijd zichtbaar bezielde bezig. En soms vertaalde die bezieling van jou zich ook wel eens in best wel messcherpe bijdragen of harde woorden. Je spreekt de taal van de straat en sommige mensen moesten daar ook wel echt aan wennen. En daarmee heb je natuurlijk ook wel eens misschien bewust of onbewust weerstand opgeroepen. En dan gebeurde het wel eens dat een voorzitter moest ingrijpen. Je was kortom het type dat zelfs in een handleiding voor rust en orde nog een manier vond om de boel op te schudden. Ik noem maar jouw legendarische gewoonte om punten van orde te maken. Zeker. Maar tegelijkertijd hebben we ook een andere kant van jou gezien. Namelijk Cees die vrolijk, vriendelijk en open is. Cees die altijd met warme olieballen rondging zodra het oliebollenseizoen weer was aangebroken. De gastvrije en bourgondische Cees die ook in zijn tuin een overleg voor alle commissievoorzitters regelt en zorgt voor gezelligheid en voor lekker eten. Veertien jaar lang, Cees, ging jij voor Utrecht door het vuur. Je wilde het allerbeste voor Utrecht en je diende jouw geboortestad met hart en ziel. Je wilde een vuist maken tegen de gevestigde orde en dat heb je op jouw onnavolgbare wijze gedaan. En jarenlang was je ook de Nestor van de Raad die altijd raken waren en ook mooie woorden had voor de vertrekkende raadsleden. Nu sturen we raken en ware woorden naar jou Cees, maar ook woorden van waardering. Ik spreek ze uit met het besef dat de Utrechtse politiek het voortaan met één zekerheid minder zal moeten doen. En in die wetenschap wil ik je danken voor jouw intense en oprechte bezieling. Voor je onnavolgbare stijl, je scherpe en je kritische blik. En ook voor de warme olieballen, want die gaan we ook zeker missen. Die raadspanning heb je natuurlijk dik verdiend na al die jaren. Maar ik ga je nog iets overhandigen. Want het heeft zijn majesteit de koning behaagd om jou te benoemen tot lid in de orde van Oranje Nassau. Van harte gefeliciteerd Cees.

Cees Bos (Stadsbelang Utrecht) [03:13:27]:

Voorzitter, na 16 jaar in de Utrechtse politiek, want ik ben een tijdje fractiemedewerker geweest, neem ik afscheid van een rol die heel lang een groot deel van mijn leven heeft bepaald. En hoe langer je dit werk doet, hoe meer het niet alleen iets is wat je doet, maar wat ook in je gaat zitten. Ach, goddom. Politiek draait natuurlijk om inhoud, om keuzes, om belangen en om overtuiging. Maar politiek draait ook om tempo. Om urgentie. Om reageren. En om altijd weer iets dat aandacht vraagt. Een debat. Een crisis. Een appje. Een dossier. Een inwoner die vastloopt. Een onderwerp waarvan je voelt. Hier moet nu iets mee. Dat houdt je scherp. Maar het vraagt ook veel. En juist daarom. Daar heb ik de afgelopen periode geprobeerd wat afstand te nemen. En te kijken naar de vraag waar die druk nu eigenlijk vandaan komt. En dat heb ik gedaan in mijn onderzoek naar moties. U heeft een van mijn laatste optredens in de Raad, heeft u mij gehoord vloeken. Nou ja, niet vloeken. In ieder geval wat krachttermen horen gebruiken met betrekking tot het motiegebruik wat wij hier in de Raad, wat er langzaam inslopen. En wat dat onderzoek laat zien, in relatie overigens tot werkdruk in deze raad, en wat dat onderzoek laat zien is dat werkdruk niet alleen iets is wat mensen ervaren, maar ook iets is wat wij zelf produceren. Dus

we moeten alleen onszelf aankijken, denk ik, hier in de raad. In 2014 bijvoorbeeld dat was het eerste jaar dat het Stadsbelang Utrecht bestond, zijn er in totaal in Utrecht 158 moties ingediend. En in 2025 waren dat er ik heb de geheimen er even van afgetrokken 723. Dat is meer dan een verviervoudiging. En tussen 2022 en 2025 steeg niet alleen het aantal moties sterk, maar ook het aantal moties dat dat werkelijk werd aangenomen of overgenomen. Van 76 naar 309. De raad die produceert dus niet alleen meer politieke activiteit, maar ook veel meer bestuurlijke opdrachten. En dat is op zich niet verkeerd. Moties horen bij het werk van de raad. Ze kunnen helpen om richting te geven. Ze kunnen helpen om het college aan te scherpen. Ze kunnen helpen om zaken in beweging te krijgen. Maar mijn onderzoek laat ook zien dat we moeten oppassen. Dat we politieke activiteiten niet gaan verwarren met politieke kwaliteit. Veel doen is niet automatisch hetzelfde als veel bereiken. En niet iedere motie maakt de stad beter. De meeste moties komen ook uit mijn onderzoek. Ik heb hem ook aan u verspreid. U kunt hem allemaal lezen. Die vallen in de categorie matig of goed. Echte sterke moties zijn schaars. En dat is misschien wel het belangrijkste wat ik de raad wil meegeven. Wees zuinig op dit instrument. Gebruik het waar het nodig is. Niet omwille van de productie. Maar omwille van de kwaliteit. Niet omdat alles altijd nog een uitspraak vraagt, maar omdat Utrechters en Utrecht recht hebben op serieus bestuur. Scherpe keuzes en uitvoerbare besluiten. Want achter al die moties, amendementen, debatten en stukken zitten ook gewone mensen. Raadsleden, commissieleden, griffiemedewerkers, ambtenaren, bestuurders. Mensen die dat werk moeten doen. Dragen en uitvoeren. En ik bied dit onderzoek graag aan aan de burgemeester. En u heeft allemaal een digitaal exemplaar ontvangen. Het zijn 23 pagina's. Het zit ramvol. Alsjeblieft. En daar wil ik eigenlijk het motieverhaal mee afsluiten. Ik wil niet alleen spreken over druk, belasting en afscheid. Deze jaren hebben mij heel veel gebracht. Ik heb veel geleerd over bestuur, over mensen, over verschillen van inzicht, over verantwoordelijkheid en over de weerbarstigheid van verandering. Ik ben door dit werk ook een complete mens geworden. Ik ben geïnspireerd geraakt door mensen met bezieling. Ik ben geïnspireerd geraakt door mensen die verder kijken dan hun eigen belang. Mensen die niet blijven hangen in de ruis van de dag. Maar mensen die echt wezenlijk iets willen bereiken, iets willen realiseren voor Utrechters. En die mensen heb ik in de raad ontmoet. En buiten de raad. En daar ben ik dankbaar voor. Ze hebben mij laten zien dat politiek, ondanks alle drukte en alle strijd, ook iets heel moois kan zijn. Een plek waar mensen proberen verantwoordelijkheid te nemen voor de stad en voor elkaar. Ik kijk terug met scherpste, met ontzag voor wat we hier allemaal proberen te realiseren. Voor Utrecht, voor de Utrechters. Ik krijg terug met waardering voor collega's met wie ik heb samengewerkt. Voor collega's met wie ik stevig van mening verschilde. Voor de griffie en ondersteuning die vaak veel meer dragen dan zichtbaar is. En voor inwoners die zich bleven uitspreken, ook als het systeem niet vanzelf meebewoog. Ik neem afscheid van de functie, ik neem afscheid van het ritme en ja, ook van de politieke waan van de dag. Maar ik neem niet afscheid van wat deze jaren me hebben geleerd. En ook niet mijn waardering, daar neem ik ook geen afscheid van voor mensen die met overtuiging, vakmanschap en bezieling blijven werken aan wat er voor Utrechters werkelijk toedoet. Ik stap uit het ritme van urgentie, uit de dwang van de voortdurende reactie, uit de politieke prikkelmachine. Niet uit onverschilligheid, maar juist om trouw te blijven aan wat voor mij van waarde is gebleven. Het was mijn eer. Gaat u goed.

Sharon Dijkma (voorzitter) [03:21:39]:

En dan komen we nu bij Pepijn. En dit is het laatste moment waarop ik van een raadslid vandaag afscheid neem. En ik denk eigenlijk dat jij ook het raadslid bent wat met het meeste tegenzin ook afscheid gaat nemen misschien wel. Want Pepijn en een aantal van de raadsleden die ik vandaag toesprak maakte al voor deze verkiezing de keuze om na deze termijn niet terug te keren. En voor anderen werd die keuze gemaakt, want zo werkt onze democratie. Het is een prachtig instituut, maar het is tegelijkertijd hard en meedogenloos. En we kunnen met recht zeggen dat er vandaag een einde komt aan een tijdperk. Want als je vier termijnen gemeenteraadslid bent geweest met vijf burgemeesters hebt gewerkt, ontelbare raads- en commissievergaderingen hebt gedaan, vaak als plaatsvervangend voorzitter van de raad optrad, waarbij je ook nog een oneindig aantal overleggen voorzat van het dagelijks bestuur en van fractievoorzitters, soms nachten doorhaalde, zitvlees hebt gekweekt op zowel raadszetels als fietszadels, dan mag je spreken van een tijdperk. En ik probeer me ook een beetje voor te stellen hoe jouw entree hier twintig jaar geleden nou was geweest. Ik gokte dat je toen ook op de fiets kwam. Misschien was je ruim op tijd bij het Stadhuis. Kon je de stalling niet vinden en keerde je de fiets tegen de voorgevel. En de rest is geschiedenis. En ik zou al je portefeuilles nu kunnen opnoemen, maar dan zijn we nog wel even bezig en de receptie was drie kwartier geleden al begonnen. En veel interessanter dus is het om te zien hoe de stad met jou is meegegroeid. Want toen jij als raadslid begon, telde Utrecht slechts 275.000 inwoners. Er kwamen dus in twintig jaar tijd honderdduizend mensen bij. Je zag een provinciestad de snelst groeiende stad van Nederland worden. Een stad met driemaal UNESCO werelderfgoed, UNESCO City of Literature. En zoals gezegd, de meest concurrerende economische regio van Europa al in. Zal jij daar denk ik niet meteen de vlag voor hebben uitgestoken, jouw kennende. Maar ook mondiale hoofdstad van jouw favoriete vervoermiddel, de fiets. Jouw fiets. Twintig jaar lang pontificaal voor het Stadhuis geparkeerd. Ik durf dat niet eens. Wie jouw stalen ros zag, wist, Pepijn is er. En hij strijdt weer voor een stad die menselijk betaalbaar en duurzaam is en blijft. En in die twintig jaar waarin jij namens GroenLinks en ook nog de laatste tijd namens Link raadslid was, heb je veel geagendeerd en voor elkaar gebokst. Je begon als student in Utrecht met een kraakspreekuur. Toen werd eigenlijk al duidelijk waar je warm voor loopt en je zette met veel power en passie je in voor betaalbaar wonen, huurdersrechten, behoud van bijzondere gebouwen. En dat verschillende sociale woningbouwcomplexen in Lombok en Overvecht niet gesloopt, maar juist gerenoveerd werden, is mede dankzij jouw inzet gebeurd. Je behoede de oude Hovenierswoning aan de Van Zeistweg voor de sloopkogel. En de historische perronkappen van Utrecht CS kregen een plek op het Berlijnplein. En het allereerste regenboogzebrapad van heel Europa. Ook dat nog. En dit symbool van zoals jij zelf noemt trots en vrijheid, daarmee heb je Utrecht op de kaart gezet. En je stond zelf ook volop in de picture. Je was zonder overdrijving een unieke stem in de raad. In de voorzittersrol was je altijd scherp. Op inhoud, maar ook met een groot gevoel voor rechtvaardigheid, sfeer en humor. Beeldbepalend in de raad, iemand die ook figuurlijk kleur geeft aan het debat. En in de letterlijke zin ben jij zonder twijfel het meest kleurrijke raadslid dat de Utrechtse democratie de laatste decennia heeft voortgebracht. Misschien zijn er mensen die jou vergelijken met een kameleon. De ene dag rood, de dag ervoor groen of pimpelpaars. Alleen je baard was altijd blauw. En je bent dus iemand die niet over het hoofd te zien is, die opvalt en die altijd zichzelf blijft. En als volksvertegenwoordiger streed ook jij voor mensen van kleur. Voor genderdiverse mensen, voor vluchtelingen, omdat je ziet dat de wereld steeds vijandiger wordt wanneer mensen buiten de norm vallen. En daar kan je helaas zelf ook over meepraten. Want net als bij veel andere raadsleden in het land ging de kritiek op jou lang niet altijd over de inhoud, maar over hoe je eruit zag, over hoe je je manifesteert. En gelukkig heb je wel heel veel humor en

dat heeft jou ook al die jaren draaiende gehouden. En ik maakte misschien de vergelijking met de kameleon, die alle kleuren van dat zebrapad van de regenboogzebra kan aannemen. Maar er is wel een opmerkelijk en belangrijk verschil. Want een kameleon die stemt zijn lichaamskleur af op de omgeving. En jij hebt je nooit aangepast. Je hebt altijd je eigen pad gekozen. En dat pad leidde naar veel goede dingen voor Utrecht. Je hebt in twintig jaar de stad zien veranderen. En je hebt niet alleen de stad in inwoneraantal zien groeien. In omvang. Maar ook in hoe wij naar onszelf kijken. En waar wij als Utrechters trots op kunnen zijn. Een stad die synoniem staat voor vrijheid. De vrijheid om jezelf te zijn. Te wonen. Te leven en lief te hebben zoals je wilt. En

Pepijn Zwanenberg (LINK) [03:30:21]:

Nou, dan moet ik nog gaan beginnen. Potjandorie, dank jullie wel. Dank je wel Sharon, dank je wel voor de mooie woorden. Ik heb ontzettend veel zin in een glas wijn. Maar ik ga toch nog wat dingen zeggen hier natuurlijk ook, deze plek die voor mij zo dierbaar is. Na twintig jaar, ik zei je graag normaal natuurlijk, maar na twintig jaar is het vreemd en misschien ook niet helemaal vrijwillig inderdaad om hier vandaag voorlopig mijn laatste bijdrage te leveren. Het was me echt een enorme eer en ik heb in die jaren heel veel mogen doen voor onze stad. En daar is veel waar ik trots op ben. Je hebt een aantal dingen natuurlijk genoemd. Die oude perronkappen die nu van Utrecht Centraal, die nu bij Lijnplein staan. Het tegenhouden van de sloop van bijzondere panden, je noemde de Hovenierswoning. Maar er is ook bijvoorbeeld een radiodistributiecentrum in Vogelbuurt en nog wel een aantal andere. De regenboogoversteek, de eerste van Europa inderdaad. En hoeveel liggen er nu al niet in Nederland? Hadden we natuurlijk nooit kunnen bevroeden op dat moment. En wel van deze plek ook las ik ooit hiervoor uit een van mijn lievelingsboeken. Pluk van de Petterflat. Ik las voor hoe Pluk het torenkamertje van de Petterflat kraakte toen ik een motie indiende tegen het strafbaar stellen van kraken. Ik heb altijd geloofd dat het persoonlijk is, politiek. Je wordt geen goed raadslid door een verkiezingsprogramma uit je hoofd te leren. Maar wel door de stad in te gaan, naar mensen te luisteren en daar politiek van te maken. Je wordt een goed raadslid door jezelf te blijven. Je wordt een goed raadslid door onderscheidend te zijn en jezelf altijd de vraag te stellen wat voor stad willen wij met elkaar zijn. En mijn motto was altijd, wees redelijk, eis het onmogelijke.

Toen ik begon als raadslid waren er zo bijvoorbeeld onzalige plannen om duizenden sociale huurwoningen in Utrecht te slopen. En van elke honderd gesloopte huurwoningen zouden er maximaal dertig terugkomen. De rest werd koop. Gentrificatie noemt men dat. Er werd geschermd met woon carrière maken. Mensen konden terugkeren, er was terugkeergarantie. Maar het was helemaal niet de bedoeling natuurlijk dat die bestaande bewoners terug zouden keren. Het echte doel was om de bevolkingssamenstelling van de Utrechtse wijken te veranderen. En in Overvecht zag ik wat dat betekende in de praktijk. Samen met bewoners organiseerde ik een bijeenkomst en daar kwamen 200 mensen op af. Een van hen was meneer Hettinga, een gepensioneerd leraar die prachtig kon spreken. Sloop, zei hij, is je reinste kapitaalvernietiging en de plannen een wrange en verstarde ambtelijke fictie. Als slogan had hij, met Overvecht is niets aan de hand, daarom deugen die plannen van geen kant. Hij ging hoogstpersoonlijk honderden deuren langs en haalde bij 90% van de bewoners een handtekening op tegen de sloop. Zelf noemde hij dat een draagvlakmeting van formaat. Uiteindelijk is het inderdaad, je noemde het ook al, gelukt om die slooppannen van tafel te krijgen. En toen kreeg ik een handgeschreven brief van meneer Hettinga. En ik schreef hem een

brief terug. En toen ik hem later in overweg tegenkwam, opende hij zijn colbert en liet hij zien dat hij in zijn borstzak die brief van mij altijd bij zich droeg. Nou, dat is voor mij hoe politiek moet zijn. Als volksvertegenwoordiger in verbinding met bewoners. Wat voor stad willen we met elkaar zijn? En wonen is een mensenrecht, maar telkens weer moeten bewoners vechten voor een huis voor hun buurt. In de Tuinwijk zie je dat nu opnieuw. Een buurt met een sterke sociale samenhang. Er zijn rigoureuze plannen gemaakt zonder enige overleg met de bewoners. En bewoners voelen zich uit hun huis gejaagd. Dit soort top-down plannen had ik echt al lang geleden van gehoopt dat die verleden tijd waren. En die zorgen voor enorm veel stress bij bewoners. Daarom moeten we bestaande bewoners en gemeenschappen beschermen. Bewoners moeten echt de zeggenschap hebben over hun woning en hun buurt. En dat is precies het soort strijd waar ik me altijd voor heb ingezet, met hart en ziel. Tot vandaag. En daar baal ik van. Het was natuurlijk niet mijn bedoeling om hier vandaag mijn afscheidsspeech te houden. We hebben het afgelopen jaar keihard gewerkt met een klein maar hecht team aan Link voor Utrecht. We hebben ook dingen bereikt. Amendementen ingediend waardoor het tegengaan van gentrificatie onderdeel is van het woonbeleid. Onze motie tegen de asielwet, tegen de criminalisering van vluchtelingen, want geen mens is illegaal. We regelen geld voor muzikale broedplaatsen, DB's. We namen het initiatief, dankjewel Maaike, voor het Palestina Stembusakkoord. Stop die genocide. We kwamen op voor slachtoffers van de toeslagenaffaire, stonden op tegen extreem rechts en dienden moties in om het broedplaatsbeleid te verbeteren en ravenranden te beschermen. Wees redelijk, eis het onmogelijke. Het was een rollercoaster, maar wel een heerlijke. Elke werkdag leek op een gegeven moment wel een werkweek, maar ik heb er verdomd veel van genoten. Het enige wat ik niet ga missen is, en daar had Sharon het ook al even over,

Sharon Dijkma (voorzitter) [03:39:08]:

Dankjewel. We hebben nog één agendapunt. En dat gaan we nu gewoon doen. Dat is het afscheid van Eelco Eerenberg. En we hebben nog Maarten. De speech van de Nestor. We gaan eerst nu de speech van de Nestor doen en dan hebben we het afscheid van wethouder Eerenberg. Zo hoort het. Het woord is voor de laatste keer aan Maarten Koning.

Maarten Koning (D66) [03:39:49]:

Beste raadsleden en beste gasten. Ik hoop dat u nog niet muf bent van het lange luisteren, want wij zijn dat wel gewend. En ik ga geen namen noemen, maar er zijn hier een aantal mensen die ook wel best wel langdradig konden zijn, soms in de raad. Zoals u van mij gewend bent, doe ik soms een steekje onder de gordel. En ik blik terug. En ik heb wat goed bedoelde adviezen aan de volgende raad. Of dat nou ongevraagd is of niet. En ik heb er even wat cijfertjes bij gepakt. In 2010 was nog niet eens een derde van de raad vrouw. Maar voorzitter, deze raad doorbrak dat glazen plafond in 2022. Toen waren maar liefst 25 van de 45 raadsleden vrouw. En een raad die goed voor de stad is, is er een die de inwoners ook echt weet te representeren. Ik weet nog dat ik daar echt trots op was dat dat lukte toen. En nog een feitje. De raad die nu afscheid neemt, is de 27ste in de rij sinds het algemeen kiesrecht van 1917. Maar gaan we dan nog verder terug in de tijd, dan zien we dat er 830 jaar geleden in 1196 al een raad was. Overigens beslist met alleen

mannen. Maar ja, als je die redenering volgt van een stadsbestuur in 1196, dan hebben we al een dikke 200 periodes van stadsbesturen achter ons. In dat perspectief zijn wij in de afgelopen vier jaar een pagina van een boek. All we are is dust in the wind. Ken je die frase nog van dat liedje van Kansas? Deze raad kwam en deze raad gaat. En over 830 jaar zijn we een pagina in een nog veel dikker boek. Maar wat zou er dan op die pagina komen te staan? De burgemeester noemde al tal van resultaten die deze raad heeft geboekt, samen met het college. Die allereerst. En ik denk dat in het algemeen geschreven zou worden dat Utrecht haar imago als provinciestad definitief van zich had afgeschud. En dat het volop meedeed met de andere grote steden in ons land. Dat het financieel pittig was met het Ravijnjaar en dat de kosten flink opliepen door tal van redenen. Maar ook dat er geïnvesteerd kon worden in die dingen die de raad echt belangrijk vond. En in dat boek zou komen te staan dat het een bewogen periode was. Met een hoop internationale crises en oorlogen die ook Utrecht en onze inwoners en vaak ook onszelf persoonlijk raakten. Oekraïne, Gaza. En dat het maakte dat het stadhuis zelf soms figuurlijk op haar grondvesten schudde van protest. En dat het letterlijk schudde na de klap van de explosie in de Vissersteeg. Maar ook dat in deze raadsperiode de Domtoren uit de stijgers ging na vijf jaar renovatie. En over onszelf, over de gemeenteraad, zou er geschreven staan dat de werkdruk fors was en dat we daarna gingen werken om die weer omlaag te krijgen. Dat er een nieuwe griffier kwam. Miguel, dankjewel. En dat er achter de schermen vaak heel veel gezelligheid was. Met het zomerbuffet, met de kerstborrel, met werkreizen naar Berlijn en naar Wenen. Dat we de beweging doorzetten naar het BOP-model, beeldvorming oordelen en besluiten, maar dat er daardoor met zoveel partijen wel weinig tijd overbleef voor de echte waarde debatten in de raad, in de raadsvergadering. En dat er in deze periode zoveel moties en amendementen werden ingediend. Maar ook dat we gingen werken met commissieleden. Nog veel meer commissieleden. En niet een paar, maar heel veel commissieleden. En ik wil voor hen een warm applaus. Want ze zijn te weinig benoemd vandaag. Zodat zij onze dankbaarheid kunnen horen van Overvecht tot in Vleuten. Bij het afscheid van deze raad neemt deze raad ook afscheid van haar voorzitter. Onze burgemeester. En wat voor een. Want burgemeester, u heeft het toch maar met ons moeten doen. Met 17 partijen in de raad. En het moet gezegd worden, u doet het ook gewoon buitengewoon handig. We prijzen ons gelukkig met iemand die zoveel ervaring en bestuurskracht heeft. En zoals u mij onlangs toevertrouwde, eigenlijk kunt u alles wel besturen. Zelfs op vakantie onlangs een hondenslee in Lapland. En dat ging u helemaal niet eens onverdienstelijk af, werd er nog aan toegevoegd. Maar laten we daar niet teveel over uitweiden, want een debat over dierenwelzijn, dat zit in deze raad in een klein hoekje. Wel werden deze raadsvergaderingen continu voorgezeten door twee mensen en dat waren vooral de burgemeester en Pepijn. En voor hen wil ik een daverend applaus geven. Beste mensen, het raadslidmaatschap is een onderschatten en bij het grote publiek niet zo bekende functie. Het is er niet gemakkelijker op geworden. Dat werd al veel gezegd vandaag. Mijn advies aan onze opvolgers, steun elkaar een beetje. Om jezelf veilig te kunnen voelen is het essentieel dat je als collectief om elkaar gaat staan als er iets gebeurt wat niet in de haak is. Spreek elkaar aan, want ons gedrag in de raad gaat er ook over hoe je overkomt naar inwoners. Er wordt naar u gekeken. En het moment wat mij echt bijbleef is toen u, burgemeester, in een verhit debat opriep om te blijven uitgaan van elkaars goede intenties. Al zijn onze wereldbeelden zo verschillend, al zijn onze waarde weggingen zo verschillend. We moeten naar elkaar blijven luisteren.

Sharon Dijksma (voorzitter) [03:46:53]:

Dankjewel, wat een prachtige woorden. Ik heb gezien dat voormalig wethouder Eerenberg inmiddels binnen is... Ja, daar is hij. Dus ik stel voor dat we nu gewoon meteen doorgaan naar het afscheid van Eelco. Want ik zou even in je oude vak komen zitten, Eelco. Dan gaan we straks vragen wat het lekkerste zit.

Sharon Dijksma (voorzitter) [03:47:47]:

Beste mensen, leden van de raad, leden van het college, Carlijn, Suus, Lot en Wout, familie, vrienden, Eelco. Wij vervolgen deze buitengewone raadsvergadering voor het afscheid van de man die onlangs dit vak C verruilde voor box 3. Nou Eelco, ik weet niet hoe je jouw witte broodsweken als staatssecretaris hebt ervaren, maar jouw start in Den Haag vertoonde één duidelijke overeenkomst met jouw entree in Utrecht. En ik ga geen namen noemen, maar in een podcast noemde een politiek verslaggever jouw Eerenburg. En ik kan je vertellen, ze was niet de enige. Want toen jij in Utrecht neerstreek, bleek het spellen van jouw voornaam en jouw achternaam voor sommige mensen zoiets als het in elkaar zetten van een box Lego. De een vergat een Lego steentje, toen heette hij opeens Elko. Of Ereberg met drie in plaats van vier E's. En er kwam zelfs een brief binnen gericht aan wethouder mevrouw C. Erdenburg. Hier was duidelijk iemand gaan bouwen zonder het bijbehorende bouwboekje. En dat ik de Lego-metafoor maak, dat heeft alles te maken met jouw hobby. En ja, sommigen van jullie zullen denken, dit is misschien wel een beetje een nerdige hobby. En een ander is al blij als hij een paar Duplo-blokken in elkaar weet te stapelen. Maar jou maak je, denk ik, echt heel erg blij met zo'n enorme doos. Met heel veel steentjes en een telefoonboek aan bouwbeschrijving. Als mensen mij vragen om jou in één woord te omschrijven, dan zou ik zeggen fixer. Geen vraagstuk was te klein of te groot. Je wilde het altijd uitpluizen en oplossen. En als er iets ingewikkelds op jouw bureau plofte, dan veerde je op en dan ging je subiet aan de slag. En je hebt eigenlijk heel wat spreekwoordelijke dozen met Lego in elkaar geknutseld. Bij de Merwedelijn bijvoorbeeld. Je was degene die de neuzen dezelfde kant op kreeg zodat gemeente, provincie en het Rijk tot één gemeenschappelijke voorkeursvariant kwamen. Of het akkoord over Rijnenburg, waarmee je ervoor zorgde dat Utrecht straks de grootste nieuwbouwlocatie krijgt van heel Nederland. En je zette ook stevig in op kansengelijkheid, onder meer met het Solidariteitsfonds in het Onderwijs, Want dat kreeg je van de grond. En voor sekswerkers werkte je aan betere en veilige werkomstandigheden. In de zorg maakte je je hart voor de structurele verbeteringen in de kraamzorg. Je hebt de bibliotheek in rustige vaarwater gekoerst. En voor kinderen, zij zijn immers onze toekomst, wilde je altijd een extra stap zetten. En voor de Utrechtse kinderen zorgde jij dat de gezonde schoollunches in steeds meer wijken beschikbaar kwamen. Het zijn bepaald geen makkelijke dossiers. Dossiers waar menigeen slapeloze nachten van zou krijgen. En jij werd in Utrecht opnieuw vader, dus die gebroken nachten, daar kan je over meepraten, maar die hadden wel weer een andere oorzaak. Maar je presteerde het om met jouw onnavolgbare, nuchtere blik naar een probleem te kijken. Om, ook als dat probleem bijna gefixt was, op gorddroge toon te zeggen, en ik heb dat vaak gehoord, zomaar doen dan, ook met dat toontje. Om vervolgens meteen door te gaan naar het oplossen van het volgende vraagstuk. En naast een oplosser ben je ook op een andere vlak een echte fixer. Fixer in de zin van verbinden. Ook hier in de raadzaal. En ik heb nu al gehoord, ik heb goede bronnen in Den Haag dat Eelco exact hetzelfde al in de Kamer aan het doen is. Dus zijn reputatie die hij hier in Utrecht heeft opgebouwd snelt hem vooruit. Want voor jou gold altijd, de raad is de baas en je was gericht op

samenwerking en je wilde geen onderscheid maken tussen coalitie en oppositie. En soms betekende dat dat je de negatieve adviezen uit het stadskantoor gewoon voor lief nam. Dat is ook besturen, zeg ik er maar even bij. Bij de Merwede Lijn groeide je uit tot een onmisbare schakel. En jij zou nu zeggen met vele anderen. Maar je bent echt van cruciale waarde geweest. Want je investeerde in de samenwerking met mede-overheden. Het consortium, jouw collega's uit het college en ook in de lokale en landelijke politiek. En blokjes stapelen totdat er een stevig samenwerkingsverband stond, waarbij je altijd oog bleef houden voor de belangen van anderen. En je hebt je vol overgave en zonder een greintje scoringsdrift dienstbaar gemaakt aan het grotere geheel. En het magische moment waarop alle partijen dan het laatste legoblokje konden plaatsen, het welbekende zomaar doen dan, dat was jouw heilige doel. En dan had je het opnieuw gefixt. En je deed het ook nog op een andere manier, want we kennen je als een gedreven wethouder en iemand die bereid is om tot het uiterste te gaan, maar je bent ook een familiemens. En je brengt zelf je kinderen naar school. Je maakt gebruik van het geboorte- en ouderschapsverlof toen Wout werd geboren. En Lot wilde toen wel even een paar portefeuilles overnemen. En toen een DG van een ministerie op werkbezoek kwam naar Utrecht, leidde jij hem rond met de kleine Wout in de kinderwagen waar jij trots achterliep. Dus kortom, je wilde ook altijd zijn voor Carlijn en voor de kinderen. En als je dat allemaal

Eelco Eerenberg (College) [03:56:04]:

Ja, lieve mensen, wat fijn eigenlijk om hier weer te staan en daar te zitten. Dat voelt eigenlijk verrassend vertrouwd. Overigens, wij zijn al enige tijd in het pand, dus we zijn ook zo vrij geweest om aan de borrel te beginnen. Het kan zijn dat de kinderen wat van uw chipjes hebben opgegeten. En dat de familie, ik zal geen namen noemen, ook al enkele drankjes genuttigd hebben. Maar wat een cadeau, lieve mensen, om hier de afgelopen zes jaar te hebben mogen staan. En ik dacht, ja, wat ga ik hier nu vertellen? Maar dat begint eigenlijk toch gewoon bij het begin. En het begin was het vertrouwen van D66 om, toen Victor Evenhard naar Amsterdam ging en ik een sollicitatiebrief had geschreven dat ik heel graag wethouder wilde worden in Utrecht. Dat D66 zei, nou, dat vertrouwen geven je onder leiding van Joni, ze zat hier net. En ik deze mooie stad mocht leren kennen als nieuwe wethouder van D66. Dat was december 2019. En die kennismaking met de stad was uiteindelijk een hele ingewikkelde kennismaking, want het werd de coronatijd. Dus wij gingen wonen aan de Adriaanstraat als gezinnetje. En we dachten, we gaan die stad in. En uiteindelijk zaten we toch gewoon vooral op de Adriaanstraat. Maar deze plek, deze plek was een waar cadeau om hier te mogen laten staan. Of om hier te mogen staan. Om hier mijn plannen, idealen, ideeën, maar laten we eerlijk zijn ook mijn matige grapjes met u te mogen delen. Nou, daar was er weer één.

Het belang van deze plek mag echt niet onderschat worden. Het is een plek waar de uitdagingen van de stad voorzien worden van oplossingen. Maar dat doen we hier niet zomaar, want juist hier gaat het over dat algemene belang. Niet zomaar een individueel probleem of een particuliere uitdaging, niet zomaar een ongerichte oplossing, maar door hier steeds samen het beste proberen te doen, met oog op vooruitgang van Utrecht en al die inwoners, doen wij met elkaar hier het goede. En dat ik daar ja, daar komt hij toch, voorzitter, een bescheiden bijdrage aan mocht leveren is ook gewoon weer iets wat nederig gemaakt. Maar toch, dit is het moment om dan terug te kijken en te denken, wat waren dan die uitdagingen waarvoor ik mij zes jaar lang heb mogen inzetten. En voor mij was de rode draad, en dit hadden we niet eens voorbereid, de

toekomst. De toekomst van de stad. De toekomst van haar inwoners. De toekomst van vooral de volgende generatie. Want een stad die goed is voor haar kinderen, is een stad die goed is voor iedereen. En die toekomst stond in die zes jaar op meerdere momenten ook eigenlijk wel onder druk. En dat heeft mij steeds gedreven. Hoe kunnen we er dan toch voor zorgen dat die toekomst in het vizier blijft? Of het nou was dat we duizenden woningen dreigden niet te bouwen en we dus de Utrechtse aanpak nodig hadden, waarbij we ze wel gingen bouwen. Of het de kinderen waren die in toenemende mate zonder lunch naar school gaan, waardoor ze minder goed leren en de sociale ongelijkheid eigenlijk in de klas volop begint. Hoeveel toekomst wil je in die situatie eigenlijk hebben? En over die schoollunches met onze eigen middelen en later ook met private partijen hebben we duizenden kinderen in Utrecht een gezonde lunch gegeven. Elke dag weer als ze op school zijn. En iedereen die vanavond bij mijn afscheid is. Hé Wout, kom er gezellig bij hoor, dat mag gewoon. Kijk, kom er gezellig bij. Zo, iedereen die vanavond op mijn afscheid is, heb ik gevraagd een donatie te doen. Een donatie aan hapkracht, zodat er vanaf morgen nog meer kinderen gezond kunnen lunchen op hun eigen school. Of die groeiende groep inwoners die zich niet laten vaccineren, waardoor ze een gezonde toekomst voor zichzelf, maar ook voor anderen ontnemen. Met onze aanpak konden we ze prik voor prik overtuigen van het tegendeel. Of Leidse Rijn, een plek waar heel veel gezinnen aan hun toekomst beginnen, maar er verrassend weinig hangplekken waren voor kinderen. Pubers en jongeren, daar mocht ik ook mee aan de slag. En natuurlijk kan ik nog veel meer voorbeelden noemen. De kleine scholen die we aangepakt hebben. Het achter ons laten van de financiële situatie van de piep. Het verbeteren van de toegankelijkheid van de SOA-poli. Stuk voor stuk onderwerpen die bepalend zijn voor de toekomst van de stad. Of de toekomst van Utrechters. Maar het meest bijzondere wat ik mocht doen, voorzitter, was toch wel... het begin of het start van het begin van de ontwikkeling van Rijnenburg. Vanuit een goed en ik denk houdbaar zeg ik alle onderhandelaars, politiek compromis gericht op de toekomst van en mensen en de natuur aan de slag met wat we daar gaan ontwikkelen. En ik zal het u verklappen, nog elke dag onder de douche, dat is mijn contemplatiemomentje, komt er weer een idee voor Rijnenburg langs. Het is eigenlijk een beetje zonde van de douchetijd, zeker in deze tijd. Maar ik laat het dan toch maar bij een wens voor u en uw opvolgers. Hou Rijnenburg vol, maar doe het wel op z'n Utrechts. En dan die stad, die ontzettend fijne stad. Wat een fijne stad zijn we toch met elkaar. Al die inwoners en organisaties die bovengemiddeld betrokken zijn bij de beweging die we als stad te maken hebben. Dat is een groot goed en echt niet vanzelfsprekend in gemeenteland. En al die keren dat ik hier als wethouder stond en mocht zeggen dat ik het ook namens partners in de stad zei, waren extra bijzonder. En in deze zaal, ik zei het al, doen we heel veel samen. En u als hoogste orgaan heeft mij altijd enorm geïnspireerd, aangezet, uitgedaagd en soms bevochten, dat hoort erbij, maar altijd heb ik het gevoel gehad dat onze gezamenlijke opdracht er beter van werd. Nou ja, bijna altijd, maar om het nou weer over het Smakkelaarspark te hebben, dat lijkt me ook wat ongemakkelijk worden. Ik merk dat niet iedereen lacht om dit grapje. Daalspark. Ik zei dat we aan de borrel begonnen waren. Maar ik moet ook iets stichtelijks zeggen, voorzitter. Want Utrecht is aan het groeien naar een stad van een half miljoen inwoners. En dat moet natuurlijk die sociale, groene, bruisende stad blijven die we zijn. Maar dat goed begeleiden, dat vraagt moed en dat vraagt lef. En het bijzondere is, het gaat gewoon gebeuren. Het gaat toch wel gebeuren. Daarvoor zijn de krachten te groot. En het is de taak van de politiek om vooral die groei onder de juiste condities plaats te laten vinden. Om ervoor te zorgen dat het op z'n Utrechts gebeurt. Je bent best zwaar aan het worden overigens. En dat vergt soms moed. Dat vergt soms ook dat u nee zegt tegen bewoners of tegen organisaties. Omdat het grotere doel,

Gemeente Utrecht

het algemene belang uiteindelijk is waar de politiek voor staat. En als u dat niet meer doet, als u dat niet meer durft te zeggen

Sharon Dijkma (voorzitter) [04:07:54]:

Lieve mensen, het is anderhalf uur na planning, maar de receptie is beneden. En daar zien we elkaar allemaal. Dank jullie wel. De vergadering is gesloten.